

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postafutarképzőtáji csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Képzős gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, fél évre 2, negyed évre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 13. szám.

Március hó 26.

Magyar vér hullott

ujra a Kárpátokban. Ahogyan ezeréven át a sok más ősi magyar erény mellett karddal és vérral kellett megőrizni az ezeréves magyar határokat, éppen úgy most is a magyar virtusnak kellett érvényesülnie, hogy huszesztendőszáműzetés után visszakerülhessen a szent magyar zászló a Kárpátok havas ormára. Piros-fehér-zöld zászló leng újra Verecke és Uzsok felett; magyar fiúk véréből piros, az ezeréves igazság mocskotalanságától fehér és a törhetetlen magyar reménység színétől zöld... Kegyelettel, gyászszal, de büszkeséggel is gondolunk Reájuk, a 37 hőse, akik meghaltak és azokra, akik vérezték újra azokért a határokat, amelyeket ezer éven át ősünk vére, becsülete és hite tartott fenn, mert tudjuk, hogy mindaddig, míg ez a három értéke — vitézsége, becsülete, hite — meglesz a magyarnak, „megfogya bár, de törve nem, el nemzet e hazán”...

A Hadur

a világháború tengeri csatáinak hőse, a kommun utáni ország újra-építője, akinek kormányzása tette lehetővé, hogy husz esztendővel Trianon után, az ország határának egy szakasza újra egybeesik az történelmi határral, látogatást tett katonáinál. S amilyen meleg elismeréssel, testvéri szeretettel emlékezett meg a Főméltóság Ur a tulajdon részben alföldi földművesifjából rekrutálódott hadsereg haditettéről, arról, hogy a teljesen ismeretlen és szokatlan terepet, a zord időben, lappangó ukrán terroristák támadásai közben, szinte órák alatt szállották meg, éppen olyan megilletődött, rajongó hódolattal fogadták a derék fiúk az ország Kormányzóját, amikor megszorította az ekeszarvától, vagy a szerszámtól kérges kezeket és a jószágos atya szeretetével érdeklődött viszonyaik, helyzetük felől. S a fiúk, akiknek szemében még ott ragyogott a végtelen Al-

föld képe, amelyen a zsendülő természet nehéz illatát hömpölygeti a márciusi szél, a Hadur pillantásával, kézszorításával felvértezett, megerősödött vágta neki a

Kárpátok rengetegeinek, amelyek között kemény hófúvás dul még. A hős Vezér és hős katonák találkozására, kézszorítása az Allamfő és népe közötti szeretet jelképe

volt. A Hadur népszerűtete és a nemzet hálás hódolata pedig az a lebirhatatlan erő, amely megszerzi és azután megtartja az ezeréves Magyarországot...

Horthy Miklós katonái az ezeréves határokon

Befejeződött Kárpátalja birtokbavétele Megvalósult a közös magyar-lengyel határ

A husz esztendőn át olyan keserves magyar sors végre jobbrafordult. Az örvendetes események egész sora azokat igazolta, akik állandóan azt hangsúlyozták, hogy a magyarságnak igaza tudatában, meg kell őriznie higgadságát és nyugalmat, ki kell aknáznia minden belső értékét és erőt összpontosítani kell, hogy akkor, amikor a történelmi pillanat elérkezik, az ősi magyar vitézséget észszerűen latbavelve, kiküzdje igazának elismerését. Husz esztendő megfeszített munkája, erőgyűjtése, rendbiztosítása után, most elérkezett ez a pillanat és boldogan mutathatunk rá arra, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós bölcs és előrelátó országlásának eredményeképpen, pontosan akkor, amikor szükség volt rá,

ott voltak a magyar fiúk és áttörve a vad hóiharok dulta, lappangó terroristák veszélyeztette terepet, elvitték a magyar zászlót az ezeréves határra.

Kárpátalja felszabadult népével együtt örvend az egész ország népe és szeretettel öleli a visszatért testvéreket az ősi haza keblére.

Gyönyörű napok voltak ezek! Az ősi területek visszanyerése feletti örömben azonban egy pillanatra sem feledkezett meg természetesen a magyarság azokról,

akiknek a magyar igazság diadalrajutásában döntő szavuk volt: Olaszországról és Németországról, valamint Lengyelországról, amelynek hadserege és népe meg-

ható szeretetnyilvánításokkal fogadta honvédeinket a közös határon.

A történelmi napok eseményeit az alábbiakban foglaljuk össze:

Honvédek előre...

A régi, legendás magyar vezényszó: előre! — március 16-án hangzott el a Kormányzó Ur által kibo-

csátott hadparancsban. A hadparancs, amelyből a Főméltóság Ur népszerűtete csendül ki, így hangzik:

„Honvédek!

Ismét történelmi napokra vrradtunk! A cseh zsoldosok országuk életének utolsó percét is arra használták fel, hogy megrohánva határainkat, magyar vércinket és azok javait pusztítsák. E támadások azonban a ti acélfalatokon összetörték, a támadók véres fejfel menekültek megtörölő karjaitok előtt. Megelégedéssel állapítom meg, hogy czekekben a súlyos harcokban derekasán — a honvédség dicső multjához méltóan — álltátok meg a helytöket.

Most, amikor utba indítalak Benneteket, Kárpátalja husz éven át sanyargatott népének, derék ruszin és magyar testvéreinek felszabadítására, biztos vagyok benne, hogy e nagy fáradtsággal és esetleg újabb nehéz harcokkal járó feladatot épp oly tökéletesen fogjátok megoldani, mint ahogyan a cseh támadások ellen megvédtétek határainkat és vissza fogjátok vezetni ruszin testvéreinket Szent István birodalmába, ahol ezer éven át jöbön, rosszban egyaránt vclük együtt éltünk, örültünk és véreztünk.

Honvédek! Isten és a Haza nevében, kisérvő népünk szeretetétől, előre az ezeréves határunkig, a Kárpátok bérceig, hogy ott kezet nyújthassatok lengyel bajtársaitoknak. Legyetek tudatában annak, hogy az egész világ szeme rajtatok van. A Magyarok Istene segítsen Benneteket!

Kelt Budapesten, 1939. évi március hó 16. napján.”

A magyar honvédek ekkor, — amint azt a Vasárnap előző számában, a képviselőház ülésén elhang-

zott miniszterelnöki bejelentés kapcsán megírta — utban voltak a Kárpátok felé, sőt az első járőrök március 16-án délután 3 óra 40 perckor már elérték a lengyel határt. A lengyelek testvéri érzését a legjobban az bizonyítja, hogy a határon ott várta teljes felkészültséggel a lengyel rádió is a magyar csapatokat, hogy a megérkezés ünnepi percelről rádióközvetített adóján. A magyar rádió már alig husz perccel később, 4 órakor jelentette az örvendetes hírt, amelyet Vozáry Aladár országgyűlési képviselőnek a főméltóságú Kor-

BESZÉLŐ SZÁMOK

A visszatért Felvidékkel megnagyobbodott csonkaország kiterjedése — ideiglenes statisztikai adatok szerint — 1938 végén 104.913 négyszögkilométer, lakóinak száma pedig 10.110.543 lélek volt. A népsűrűség 96.4 lélek, ami annyit jelent, hogy minden négyszögkilométerre átlagban 96.4 lélek esik.

mányzó Urhoz intézett jelentése így vezetett be:

— Öfoméltóságának, a Kormányzó Úrnak hódolatosan, alázatos tisztelettel jelentem, mint egyszerű polgár Magyarországnak, hogy

ma délután három órakor a magyar honvédek vitéz Bély Alajos ezredes, dandárparancsnok vezetés alatt, példát adó kötelességteljesítéssel, rettenetes hőviharban, kimondhatatlan fáradtság után, elérték a lengyel-magyar határt...

A lengyel rádió háromnegyed hat órai helyszíni közvetítést adott a magyar—lengyel határról; a vezénylő lengyel tábornok szintén örömmel köszöntötte a lengyel és magyar Himnusz elhangzása után a honvédeket, akiknek parancsnoka meghatottan számolt be az első percek élményeiről.

A Hadur katonái között

A derek magyar honvédek, — legnagyobb részük párhetes újonc — vitézségükkel nagy örömet és boldogságot szereztek az ország népének és a felszabadított kárpátjai lakosságának. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, viszont a kifüfő magyar katonáknak szerzett soha el nem felejthető ünnepet, minden fáradtságért bőséges kárpótlást nyújtó örömet akkor,

amikor március 17-én este Kárpátalja utazott, hogy személyesen látogassa meg a hős ezredeket.

Az Államfő utazása diadalut volt: Munkácson, Csapon, Huszton, Beregszászon kitűző lelkesedéssel, valóságos örömmámorban fogadta a lakosság a Kormányzót, aki mindenütt megszemlélte a csapatokat, látogatást tett az indulásra készülő katonavonatok kocsijaiban, elbeszélgetett a honvédekkel és meleg szeretettel érdeklődött sorsuk iránt. A fiuk ragyogó szemmel, boldogan a nagy kiténtetés miatt, hódolattal várszoltak a jószágos kérdésekre. De természetesen látogatást tett a kórházakban ápolás alatt álló sebesülteknél is és megszólítással tüntette ki a hadifogolyként ápolás alatt lévő cseh sebesülteket is. Könnyek ragyogtak a magyarul is beszélő cseh sebesültek szemében: hiszen a levitézlett „demokratikus Csehszlovákiában” ilyen kitiüntetésről nem is álmodhatott volna egy közkatona, nem hogy egy ellenséges hadifogoly!

A nagy mű befejeződött...

A nagy mű: Ruszinszónak, a visszontársaságos időjárás és rossz terepviszonyok között való birtokbavétel március 18-ra be is fejeződött, csapataink mindenütt elérték a lengyel határt és hozzáláthatlak a birtokbavett terület teljes megtisztításához és közigazgatásának megszervezéséhez.

Az örömhírt a honvédezerkar fő-

A Ruthénföld megszállása tervszerűen és gyors ütemben történt. Az akcióról Magyarország külügyminisztere hivatalosan tájékoztatta a szomszédos államokat, értesítve őket arról, hogy a Ruthénföld sanyargatott lakosságának rendezésére irányuló kérését teljesíteni fogja.

A hajdani „Kárpátukrajna” miniszterelnöke, Volosin, Romániába menekült, ahol egy ukrán katona merényletet kísérelt meg ellene. A merénylet a román hatóságok letartóztatták. Volosin néhány nap mulva elhagyta Romániát és Belgrádba utazott.

Ezek az apró epizódok azonban semmi jelentőséggel nem bírtak, egy pillanattal sem kélelthetették a kitűnő magyar hadsereg előnyomulását. Megható, hogy a legnagyobb örömebb ruszín viskón is háromszíni magyar lobogó lengett, amikor a honvédek bevonultak.

Amikor délután a Kormányzó, aki elháríthatatlan technikai akadályok miatt nem folytathatta utazását észak felé, a délutáni órákban visszautazott Budapestre, az utvonalon pályaudvarain viharos lelkesedéssel ünnepelte az ország népe a Legelső Magyar Embert.

Budapest ünnepel

Amikor március 16-án délután Budapesten elterjedt a híre annak, hogy a magyar honvédek előérsei elérték már Verecbét, feldobbant Budapest szíve. A kora esti órákban hatalmas tömegek gyűltek egybe, egyesületek, testületek, szövetségek küldöttségei sorakoztak fel és indultak meg a budapesti lengyel, német és olasz követtség felé. Fél hét órakor

Budapest összes harangjai megkondultak, hogy félórán keresztül hirdessék örömteli zugással, hogy Magyarország megindult és feltartóztatatalanul halad a feltámadás felé...

Az egyes követtségek előtt, a lengő zászlók és lobogófényű fákllyak alatt felvonuló tömegek élén a zenekarok eljátszották a baráti nemzetek himnuszait és nemzeti dalait, valamint a magyar Himnuszot, Szózatot és Hízszekegyet, szónokaik köszöntötték a kipróbált, hűséges baráti nemzetek államfőit és vezéreit. A német követtségén Otto von Erdmannsdorff, az olasz követéségen Da Vinci gróf, a lengyel követéségen pedig Olowiski Leon gróf fogadta a tömegek lelkes szeretetnyilvánítását.

nőke március 18-án este kiadott hivatalos jelentésében közölte a magyar közvéleménnyel, elrendelve azt, hogy további intézkedésig a Kárpátalja, bizonyos kivételektől eltekintve, nem lehet utazni, illetve csak „szárvonallépcsési engedéllyel” lehet erre a területre menni, amelyen március 18-án déltől katonai közigazgatás lépett életbe.

A jelentés megállapítja, hogy a hónapok óta garázdálkodó terrorcsapatoktól felszabadított területen a lakosság mindenütt lelkes örömjújjal, zászlóddal, sok helyen diadalpapokkal fogadta a bevonuló honvédeket. Ennél is megindítóbb azonban az a lelkesedés, bőséges öröm, amellyel a lengyel katonaság fogadta a határon csapatunkat. A Kárpátokon átvetelő valamennyi hágonál lengyel díszszázadok sorakoztak fel és leírhatatlan lelkesedéssel

üdvözölték a magyar bajtársakat. A lengyel tisztek ünnepségeket rendeztek a magyar tisztek tiszteleire; áthívták őket a lengyel határállomásra, majd a magyar határállomásra viszonyították a látogatást, sőt egy lengyel tisztküldöttség Ungváron is látogatást tett és a lakosság lelkesedése közben résztvettek az ott lefolyt ünnepségen.

A bajtársas ünnepségek során elhangzott nyilatkozatok és beszédek egytől-egyig rámutattak mindkét részlőrr arra a történelmi tényre, hogy nincs talán a világon még két olyan nemzet, amelyek között századok óta soha nem fordultak elő még múlt ellentétek sem, mint ahogyan Magyarország és Lengyelország mindenkor szinte sorsközösségben élt, állandóan harcolt a maga függetlenségéért és kölcsönösen hőseket adott egymásnak nemes ügye megvédésére. A lengyel—magyar kézfogságnak, közös határnak ez a tény ad különösen nagy jelentőséget.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó a lengyel határ elérése alkalmából üdvözlőtáviratot küldött Moseicki Ignác lengyel köztársasági

A Kormányzó Úr kiáltványra

A Kormányzó Ruszinszók birtokbavétele után kiáltványt intézett Kárpátalja népéhez, amelyet az egész magyar nemzet és a maga nevében is szeretettel köszöntött. Kiáltványában rámutatott arra, hogy

Kárpátalja lakosságának ősei a magyarság őseivel együtt osztoztak évszázadokon át jobban, rosszban, békés munkában és szabadságjogokért folytatott harcokban.

Kárpátalja megbonthatatlan természeti egységet alkot a magyar Alfölddel és ezért csak rövid időre tudta az erőkak, ármány, tévedés és rosszakaratt elválasztani azokat, akiknek a természet örök parancsa az egy államban való együttélést írta elő.

Megállapítja kiáltványában a Kormányzó, hogy Kárpátalja népe is, a magyarság is sokat szenvedett az elmúlt két évtized alatt; ezek a szenvedések kölcsönösen megtisztító hatásuk voltak. A rutén népnek a magyar államiság

clnohöz, aki választáviratában melegen megköszönte az üdvözlést és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy „ez a határ a jövőben is, akár történelmünk emult századaiban államainkat összekötő és sohasem elválasztó kapocs lesz.” Végül legforróbb jókívánságait fejezte ki öfoméltósága és a „lovagias magyar nemzet” boldogulására.

Ugyancsak üdvözölte öfoméltósága Smigly-Rudz-i, Lengyelország marsallját, Pilsudszky marsall nemes utódát, aki válaszában megköszönte az üdvözlést és tolmácsolta a lengyel hadsereg nagyrabecsülését és mély tiszteletét Magyarország államfője és vitéz hadserege iránt.

Telcki Pál gróf miniszterelnök az örvendetes történelmi esemény alkalmából táviratot intézett Mussolinéhoz, hálaíját fejezte ki a Duce iránt, aki Európa államférfiai közül elsőnek ismerte el Magyarország igazságát.

A Duce válaszában hangoztatta, hogy az olasz nép szintén osztozik a magyar nemzet örömeiben ebben a történelmi pillanatban. Csaky István külügyminiszter és a baráti államok külügyminiszterei között hasonlóan melegehangú táviratváltás folyt le.

keretében meg kell kápnia az önkormányzatot és a rutén nép minden fiának meg kell találnia anyagi boldogulását. A „gens fidelissima” — a leghűségesebb nemzet — fiainak földje Magyarország elválaszthatatlan része, amely az emult husz évétől eltekintve, soha idegen uralmat nem ismert.

A világsajtó a magyar sikerről

Az egész világ sajtója megemlékezik természetesen a magyar igazság újabb részleges diadaláról és még azoknak az országoknak a sajtója is, amelyek különben a felbomlott Csehszlovákiával rokonszenveztek, rámutat arra, hogy Magyarország jogos érdekei és követeléseit nyertek kielégítést az ősi terület visszanyerésével. Különösen az olasz, német és lengyel sajtó ünnepli azonban Magyarországot, a Kormányzót és a honvédséget a Kárpátalja visszanyerése és a feladat esodálatosan gyors és sima megoldása miatt.

A Főméltóságú Asszony felhívása

Magyarország kormányzójának hitvese a követtség felhívást intézte az ország népéhez:

— Az újjáébredt márciusi tél emberfeletti feladatokkal ró a Kárpátalját megszálló és a határ felé menetelő, sőt a lengyel határt már elért honvédcsoportainkra. Katonáságunk ellátása minden tekintetben a legkifogástalanabb, a hirtelen beállott kárpátaljai hóvihar és a nagy hideg azonban mégis szükségessé teszi, hogy minden egyes magyar katonát néhány darab melegebb ruhával is ellássunk. Ezekből a holmikból nem áll talány készlet rendelkezésre. Ezért a Főméltóságú Asszony szeretettel felhívja az ország közönségét, hogy tanúsítson minden magyar a mostani történelmi időkben hős katonáink érdekében áldozatkészséget s küldjön minél sürgősebben és minél nagyobb számban meleg sál, harisnyát és szövetet a kormányzó-

sági palotába, ahonnan a Főméltóságú Asszony ezeket a holmikat haladéktalanul továbbítani fogja a feltartóztatatalanul előnyomuló magyar katonáinknak. Ha az említett meleg holmik nem állanak azonnal rendelkezésre, akkor leghelyesebb pénzbeli megváltásokat beküldeni, még pedig Horthy Miklósné téli segélygyűjtésének 19-es csekkszámjára.

A melegsívű felszólításnak meg is volt a várt eredménye. Megmozdult a magyar társadalom szíve és már aznap este elindult az első tengerépkocsi meleg ruházati holmikkal megrakva a Kárpátok felé. Ezt a gépkocsit gyorsan több teherautó követhette. Március 18-án, szombaton estig 6300 meleg újást, 5300 sál, 9600 pár rövid harisnyát, 4700 különféle meleg alsóneműt, kezyűst, kapcát, hősapkát adott össze az ország szerette.

A gyűjtő mozgalom továbbfolyik.

Express hashajtó az Igmándi keserűvíz

Megelőzi betegséget.

Forrástulajdonos: **SCHMIDTHAUER LAJOS KOMÁROM**

Kapható nagy- és kisüveg.

A HÉT POLITIKAJA

A képviselőház ülése

A képviselőház március 16-iki ülésén, mint azt előző számunkban megírtuk, Teleki Pál gróf miniszterelnök a Ház felkésztése közben jelentette be Kárpátaljának Szent István birodalmához történő visszacsatolását, majd a képviselőház folytatta és befejezte a második zsidójavaslat általános vitáját. A vita berekesztése után lefolytatott szavazás során a jelenlévő másfélszáz képviselő közül mindössze huszan szavazták a javaslat ellen, amelyet így óriási többséggel tett magáévá a törvényhozás elsőháza.

Mint ahogy a benyújtott és a kormány által is elfogadott módosítások a javaslat egyes szakaszainak újraszövegesezték tetteik szükségessé, a Ház ugy határozott, hogy a javaslatot visszaküldi az egyesített bizottsághoz, amelynek jelentése alapján a részletes tárgyalásra csak a március 21-iki ülésen kerül sor.

A képviselőház március 20-iki ülésén Maklái János előadó beterveztette a bizottsági jelentést és kérte a javaslat részletes tárgyalására a sürgősség kimondását. A Ház így is határozott. Az ülés során Darányi Kálmán elnök bejelentette, hogy a képviselőház nevében üdvözlőtáviratot intézett a német, olasz és a lengyel törvényhozáshoz a közös lengyel-magyar határ megteremtése alkalmával. A Ház a bejelentést nagy lelkesedéssel vette tudomásul. Bejelentette továbbá az elnök, hogy Angelo Rotta pápai nuncius XII. Pius pápa megbízásából köszönetét fejezte ki a képviselőház szerencsekívánataitért.

A zsidójavaslat részletes tárgyalása a március 21-iki ülésen kezdődött. Gyors ütemben tárgyalta le a képviselőház a javaslat egyes szakaszait.

A március 22-iki ülésen a zsidójavaslat vitáját, a bejegyzett interpellációk miatt félbeszakították. Az interpellációk egyikére adott válaszában Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a mezőgazdasági jövedelmezőségének fenntartása azért is fontos, hogy a mezőgazdasági biztosítás tovább fejleszthető legyen.

Folyamatban van az özvegyi biztosítás előkészítése, továbbá a betegségi ágazat kiépítése.

Bejelentette továbbá, hogy rendeletet adott ki a családvédelmi szempontok figyelembevételére érdekében. Tervben van a gyermeknevelési segélyek bevezetése is. Hangsúlyozta végül, hogy a mezőgazdasági munkásság sorsával behatóan foglalkozik.

A felsőház ülése

Március 17-én, pénteken, ülést tartott a felsőház. Széchenyi Bertalan gróf elnök bejelentései után Teleki Pál gróf miniszterelnök bejelentette Ruzsinszki visszacsatolását, hangsúlyozva azt, hogy a magyar honvédség minden tekintetben tiszteletben tartja a szomszédos országok érdekeit. A miniszterelnök bejelentését lelkes éljenzés és taps követte.

A miniszterelnök a magyar erőről

A Magyar Országos Véderő Egyesület — a MOVE — március 22-én este a felvidéki képviselők tiszteletére társasvacsorát rendezett, melyen a kormány több tagja, államtitkárok,

főispánok és országgyűlési képviselők is résztvettek.

Az első felkésztőt Szedes János országgyűlési képviselő mondotta, üdvözölve Teleki Pál gróf miniszterelnököt és a visszatért Felvidéki képviselőket, Jaross Andorral az elükön. Teleki Pál gróf miniszterelnök mondott ezután nagyhatású beszédet, amelyben kifejezte azt a meggyőződését, hogy a magyarság meg fogja találni a jövő századokba vezető utat. Büszkén állapította meg az elmúlt hetek tanulságaként azt, hogy ami történt, azt magunk csináltuk és hogy mindent olyan fiatal magyar legényekkel értünk el, akikre eddig hat héttel előzött adták fel a katonaruhát. Ilyen ország, ilyen nép nyugaton tekinthet a jövő elé. Hangsúlyozta, hogy

a magyar erőben nem fognak csalatkozni barátaink, de ellenségeink sem.

A miniszterelnöknek ezeket a szavait kitérő lelkes taps követte. Szeretettel üdvözölte végül a visszacsatolt ruszinszkiakat és rámutatott arra, hogy az az önrindelkezési jog, amelyet a magyarság a visszatért testvéreknek adni fog, a kilencszázszázötven magyar alkotmányosság méltó

Lázbeteg-e valóban Európa, vagy csak a legutóbbi napok világraszóló izgalmi fokozták még jobban idegességét, a külső jelekből bajos volna eldönteni. Az bizonyos, hogy Csehszlovákia letérülése Európa térképéről nem hozta közelebb a tengelyhatalmakat a nyugatiakhoz,

de nem is távolítottá el egymástól annyira, hogy abból a végső leszámolásra lehetne következtetni.

Európa diplomáciája sokat tanult az utóbbi két évized erőszakra épített átalakításából és még többet okult. Be kellett látnia, hogy nem lehet a népek és nemzetek önállóságát papírforma szerinti rendezni, s gazdasági boldogulásukat a természeti törvényei ellenére erőszakolni. A harmadik pedig, ami a másik kettőnél is fontosabb, hogy nem lehet csalásra és megtévesztésre épített államot a történelmi múlttal szemben örökléni és fenntartani.

A nagy cseh ábránd szertefoszlott anélkül, hogy egyetlen egy ágyú megdördült volna. Csak azt bizonyította be ez a meglepetés-szerűen bekövetkezett esemény, hogy aki másnak bajt csinál, magán nem segít vele.

Az a tiltakozás, amelyet Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok és a Szovjet intéztek Berlinhez, a legkevesebb, amit ezek a hatalmak hasonló körülmények között tehettek.

Amint a német lapok véleményéből s az olasz sajtó célozgatásából megállapíthatjuk, a befejezett

folytatása lesz. Jaross Andor mondott ezután felkésztőt a diadalmas-ködő szegedi szellemről.

A miniszterelnök és külügyminiszter Rómába és Berlinbe utazik

Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter április hó második felében hivatalos látogatást tesz Rómában, majd, április utolsó napjaiban Berlinben.

Jaross Andor Diósgyőrben

Vasárnap, március 19-én tartotta Diósgyőrben beszámolóját Ronkay Ferenc, a kerület országgyűlési képviselője. A diósgyőri vasgár munkáskaszinójában tartott nagygyűlésen résztvett és felszólalt Jaross Andor felvidéki miniszter is. Elsőnek Krády Ferenc országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség alelnöke, szólalt fel, hangsúlyozva annak a fontosságát, hogy a zsidóság által kiszajátított kulturális és gazdasági élet visszakerüljön a magyarság kezébe.

Jaross Andor miniszter nagyhatású beszédében rámutatott arra, hogy súlyosan vétenék a nemzet ellen azok, akik önzésből, vagy osztályeredékből megbontják az ország egységét. Elítélte az utóbbi időben szinte divatos rém- és álhirterjesztést és óva intett mindenkit, hogy a híreszteléseknek hitelt adjon. Kifejtette, hogy össze kell gyűjteni a magyar élet valamennyi erőforrását, majd a Magyar Élet Mozgalom és a vele azonos célkitűzésű Magyar Élet Pártja programját ismertette és méltatta. A beszámolót népes társaság követte.

Ezalatt pedig Londonban VI. György király és Lebrun francia elnök Anglia és Franciaország barátságát ünnepelték az izgalmas napoknak megfelelő fontossággal. A két államfő elhangzott pohárköszöntője nagyjelentőségű, de egyúttal sen burkoló és óvatos is. Közben az angol diplomácia - azon fáradozik, hogy

a netáni további változások esetére a szövetséges hatalmak nyilatkozatot irjanak; alá a követendő közös politikáról.

De Olaszország teljes hűségére a tengelyhez az angol politikai köröket a legnagyobb óvatosságra bírta a tekintélyuralmak ellen irányuló demokrata arcvonal megvalósítását illetően.

Mindez viszont nem akadályozta annak, hogy

Litvánia megkezdte a németek-lakta Memel-vidék katonai kiűrését,

hogy a jelzett terület békésen, a lakosság óriási többségének óhaja szerint Németországba csatlakozzék.

A visszacsatolást a nyugati hatalmak teljes nyugalommal vették tudomásul. Ez a a kérdés a nemzetközi helyzetet nem mérgešti el jobban. Olasz politikai körök a Memel-vidék visszatérését további lépésnek tekintik a versaillesi békeparancs végleges szétrombolása felé vezető úton. A lapok jelentéseiben beszámolnak a memelvidéki lakosság lelkesedéséről és hangoztatják azt a tényt, hogy ezt a megoldást a litván kormány maga is már régen elkerülhetlenné tartotta.

Ebben a kiismerhetetlen nemzetközi hangzavarban Jugoszlávia nyilatkozik: nem kíván többé bálenni a nyugati nagyhatalmak politikai sakkjáráján.

Középeurópa sorsa pedig tovább intéződik. Szlovákia Hitler védelme alá helyezte magát. Magyarország megszállta a ruthén földet, a számottevő hatalmak helybenhagyásával. Németország és Románia között kereskedelmi egyezmény készül, amelynek legfőbb célja a német birodalomnak olajjal való ellátása, amit természetesen Anglia és Franciaország megnehezíteni, esetleg meg is akadályozni akarnának.

Hogy sikerül-e, a közeljövőben dől el.

Egyszerű házi feladat:

nagymosáshoz

Hutter

A B C

tesztent

SZINZAPPAN

Tavaszi indulásán

— Száll a madár szárnya nélkül,
— a fára ül lába nélkül, — s jön
egy király Napkeletről: — mind
megeszi szája nélkül... Mi az?
— Így kérdezi a régi magyar talá-
lós verses. Válasz: Hull a hó,
rátelepszik a fára. De jön a nap-
keleti király: a Nap és elvoad a
hó. Azaz itt a tavasz!

Itt a tavasz. Megjött a szürke-
bogyó, a csil-csal fűzike, a sereges
seregély és a barna barázdán
szántotta földmives feje felett
megszólal a pacsirta:

Dicső, dicső kikelet, kikelet,
Kivirít, kivirít a virág
Mind!

Mert az hortibizonyos, hogy ezt
mondja a pacsirta. Ezt a régiék
is erősítik. Azok pedig tudják az
ilyen dolgokat. Es azt is, hogyha
felszáll a pacsirta Zsuzsa-napkor,
ugy bátran elindulhat a földmí-
ves, szánthat, porhanyíthat és
vetheti a zabos búkkönyt, a két-
virágos lent, a tavaszi buzát...
Azután jönnek a jeles napok, ami-
kor a hüvelyeket is el kell vetni,
valamint asszonyoknak a mákot,
fűfűket a lent. Ez már így szokás.
Palántolás, nyitás és az ál-
dozatos minden munka, melyet a
tavaszi indulása parancsol a föld
fiainak.

Márciust guzsalyütő hónapnak
is nevezik. Mert ebben a hónap-
ban teszi le a szorgos fehérnép a
guzsalyt, az orsót, a rokkát, a
szövőfát. Ezután már nem talál-
ni a magyar falun fonó-szövő
leányt, asszonyt. Ha Gergely nem
rázza meg a szakállát, azaz, ha
nem esik a hó,

ugy az anyaföld hívja, várja
a munkászeket, hogy majd
tündöklő nyárban megtelje-
sítse a reményt.

Jégtörő Mátyás már elvitte a
jegyet és megpiyerdülnek a pata-
kok és a daloló, nagy vizekre bim-
bós barkát hajtogat a tavaszi
szél. Kinyit a sugárkankalin, a
tavaszi tözike, a vadnarcisz, a
gölygáhr, az ibolya és a sugár-
póztás ég alatt virágos, nagy
mezőben apró sárga libákat őriz-
getnek vakorcrosos hajju kedves,
kislányok. Erdők szélén, déli
domboldalokon, vagy síkron is,
első dőlben már ugyan csak el-
csipeget a kis, bársenyos jószág.
Kélnak a csirkék is. Szaporodik a
gazdasszony baja, dolga. De nem
hiba; ha az Isten megtartja a te-
mérdék apróságát, úgy öröme és
haszna lesz a vesződnek.

A zsendülő erdőt apró legény-
kék bujják. Farkasboroszlánt ke-
resnek, mert ez legényvirág s
mert az apró legénykék szeretnek
nagy legénykék lenni. Mert ugy-
a boroszlán nem való gyerek ka-
lapja mallé, mert azt, mint tud-
juk, elviszi a farkas.

Éles még a tavaszi szél, de illa-
tot hord és felhőket kerget és ami
a legmulatságosabb, sárkányt
usztat a madarak utján. Sár-
kány... Ez nagy mulátság. Szép,
cifra, hosszufarku sárkány... A
gyerek szíve majd kiesik a gyö-
nyörüségtől, amint az száll, száll
és rángatja a madzagot. De a síp

faragás sem kutya. Biz az nem.
A fákban megindult a mézga és
ilyenkor könnyen jön a fűz gyen-
ge héja. A gerlebujo vadon s a
virágos mellüi rét csak ugy vissz-
hangzik a sípszótól. Ennek örül a
golya meg a gilice. Mert ha vé-
res a lába, azt „magyar gyerek
gyógyítja: — sippal, dobbal, nádi
hegedüvel...” A sípra ráolvas az
embergyereke, mert ez így hasz-
nos:

Kele-köle fűzfa
Dobolási Miska.
Édósanyám rétest süttöt,
Mind lejött a héja.

Igy már jól van. Így már jobb
kedvvel megy köszönteni a gyere-
kek. Itt van Sándor, József, Be-
nedek, kik székkel hozzák a me-
legét. Ilyenkor le a csizmát és le a
kuesmát úgy kell táncolni, örülni
és üdvözölni a szent Tavasz eljö-
vetelét. És mindjárt itt van Gyü-
mölcsoltó Boldogasszony. Ez régi
magyar ünnep. Még a keresztény
világ elöttől maradt itt, mint
édes tavaszi emlékezés. Boldog-
asszony: a Földanya, aki szerel-
méből most indítja el az áldást.

Már pár után gurrog az őz is és
a világ tele van az egyetlen nagy
szerelme dalával. Dalol az erdő,
dalol a mező, dalol a föld és dalol
a dolgos földművelők szíve.

Zengő, magyar tavaszi harso-
názza a munka és az élet himnu-
szát a magyar faluk, a magyar
tanyák, a magyar szelid, szép tá-
jak felett. Kérges, becsületes,
építő kezek indulnak, lendülnek
tette, hogy kisarjadjon, kivirá-
gozzon és kenyérré legyen a ma-
gyar akarat. A magyar paraszti
szív, magyar paraszti kéz dicső
ünnepe a tavaszi indulása. Mi
mindnyájan, kik a város kövein
teljesítjük kötelességünket, meg-
hatódottan nézünk a magyar
paraszt népe felé. Kívánunk nekik

erőt, kitartást, bátorságot, el-
nem csüggedő, nagy akaratot
a világ legszebb, legelsőbb
munkájához és kívánunk győ-
zedelmes, bőséges áldást és
tisztá, szent, sok megérdem-
lett eredményt, termést, ke-
nyeret és életet.

Igy tavaszi indulásán imával
fordulunk az eget Urához, hogy
tekintse meg a sok drága magyar
paraszti kéz igyekvését, paraszti

A LEGBÉKÉSEBB HATÁR

Az a kézfogás, amely két évezredes multtal bíró nemzet
megbízottai között történt a magyar honvédségnek az ősi ma-
gyar határokon való megjelenése alkalmával, több volt a tisz-
telet kifejező és megadó, sima diplomatikus kézvezésnél. S a
szavak, amelyeket keresni nem kellett, hiszen maguktól toltak
az összedobbanó szívek motorjain s a közös gondolatban égő
elmék szárnyain földi távolságok is tul, az Isten trónusáig,
igazak, őszinték és melegek voltak, mint az édesanya ölében
egymást simogató testvérek megértése.

Sok-sok évszázad közös harca, küzdelme, dicsősége és sors-
azonossága érlelte meg a két nemzetben a gondolatot, hogy
egymást testvéreknek nevezze és érezze. S hogy soha más
jelzőt a másik ékesítésére ne használjon.

Igen. Mi a Jagellók, Sobieskiek, Pilsudskiak
nemzetét, akiknek Nagy Lajost, Hedviget, Báthory
Istvánt adtunk, testvérek tartottuk és éreztük mindig.
Testvéreknek, akinek országából elindulhattak Rákóczi kuruc-
caj 1703-ban, s aki 1848-ban Bem apót adta nekünk.

Megértjük és meg is érezzük az összelelkézés boldogságát,
s szívünk szerint valók a szavak, hogy békésebb határ
nem lesz a világon, mint ahogy nem is volt soha, amíg a
„békék” szét nem szagatták. S a szent fogadalom mélyeséges
jelentősége is átrendül egész lényünkön, hogy azt a szent
határt többé soha senkinek át nem engedjük.

Két testvérm nemzet őrzi azt, aki a rabság és elnyomatás
évszázados keserveit ismeri és szenvedte át: a lengyel és a
magyar. S kis testvéreük áll hűséges társként mellettük,
a Rákóczi talpai, a 48-as szabadságharc dicső honvédei: a
rutének, akik két évtizedes snyargatás után, most lesznek
urai ismét a saját akaratuknak, és szabad birtoklói a tulaj-
donaiknak.

Boldog és büszke, önézetes és tudatos volt a lengyel-
magyar kézfogás. Nyomában forró könny fakadt a magyar
szemekből és meleg érzés a szívekből. Örömrünk fokozott volt,
hiszen lengyel testvéreink felezték és rutén testvéreink is részt
kértek belőle.

Az öröm pedig annál nagyobb, minél többen osztoznak
rajta. Akkora, hogy az egész világ előtt bizonyítja a magyar
igazságot...

MEZES JÁNOS

A soványság megszűnik!

A tulzolt soványság öregit.
Es nem szerelmet, de szánat-
mat ebrözt. A teljesen egész-
séges hölgy karcsú és telt is.
A természetellenes soványságok
által minden vonzerőjét el-
vesztik. Napkóros, vérszegény
és feloldódott visszamaradott
áttal szorgu súlygáporlást
(5-6l 15 kg-ig) és csodálót
keltő teemet. arat. csont-
kelléket drnek el és idősöb-
gyéneket is sok évvel fiatal-
labnak tüntetnek fel, mert a
vérből sok tápanyagot visz be.

Ezen táppor használata után az
Ön megjelenése csodás. Rugalmas és
leány lesz még későbbi években is. Hízlak-
nál és gyermeknél is megtöbbszörösi.
1 csomag 2,50 pengő, 3 csomag 4,50. Aki
ezt a hirdetést rendeléssel együtt három
napon belül beküldi, annak egy kis üveg
„Origan” parfümöt csomagolunk mellé, tel-
jesen ingyen. Tehát írjon még ma Dr. Ke-
mény Miklós, Kassa, Kovács-utca 77/A-219.

kar derék fáradtságát és dugaz-
dagon áldja meg a magyar pa-
ruszt minden kihulló verejtékét
és adja meg mindazt, amit kér
Tőle a szívek áhítlata.

Testvérek, szépszívű, szelidfejú,
magyar parasztok, dolgozzunk
együtt, egyakarattal, kit hova
rendelt Istene, hogy Magyar-
ország nagy és boldog lehessen
mindörökké e világnak végeztőig!

SZÁMADÓ ERNŐ

Hösi halottakat femettek Ungváron

Az Ungvár körüli dicsőséges ma-
gyar kárpátaljai harcokban hősi hal-
ált halt öt magyar honvéd földi
maradványait március 18-án delben
helyezték örök nyugalomra az un-
gvári Beresényi-temetőben. A kórház
udvarán folyt le a gyászszertartás.
A koporsókat babér- és fenyőkoszo-
ruk borították el, mindegyiken nem-
zeti színű szalag, rózsák és szög-
csokor. Az öt hősi halott: Zsurkó
János, Tökös József, Beuke János,
Selinda István és Major Mihály. A
temetésen óriási tömeg jelent meg.
A római katolikus gyászszertartást
Antal Miklós pápai kamarás vé-
gezte és Lövine István szentségi
tanácsos mondott megható bucsu-
beszédet. A református egyház rő-
széről Barra Zoltán lelkész, az evangé-
likus egyház részéről pedig Mar-
kócsi Aladár főesperes beszélt. A ko-
porsókat az elhunyt hősök bajtársai
vállukon kivitték az utcára és gyász-
koszora tettek. A ruszin dalárda egy-
házi énekeket énekelte. A gyászko-
sikon a koporsókat nemzetiszínű lepellel
borították le. A megindult menet-
ben a tülzoltó-zenekar gyászindulókat
játszott. Az egyesületek sorai után
rohamsíkosok honvédek díszorai ha-
ladtak. Ötventagu cigányzenekar
mélabus magyar és ruszin dalokat
játszott. Az utcákon hatalmas ember-
tömeg állt sorfalat. Amikor a temet-
őben a koporsókat sirba eresztették,
három repülőgépek kerüggtek a temető
fölött és virágcsokrokat dobtak le a
sírokra.

Ungvárotól vasárnap délután a vá-
rosi kórházból ünnepléses külsősé-
gek között temettek el újabb három
hősi halottat, valamint öt cseh kato-
nát. A hősi halált halt három ma-
gyar honvéd holttestét, valamint a
cseh katonákat ugyancsak a Beresé-
nyi-temetőben helyezték örök nyuga-
lomra.

28 fillérért bárki megkaphatja a „SZERESD A GYÜMÖLCSFÁT” című 48 oldalas
illusztrált növényvédelmi könyvecskénket postabélyeg beküldése ellenében

ALFA gyümölcs- és szőlőpermetezők

ALFA Separator Rt., Budapest, VIII., Baross-utca 6.

kapnhatók városi üzletükben, itt szak-
szerű felvilágosítással is szolgálnak

„EROS”

szabadalmazott folyótálagos működési szőlő- és gyümölcsia-permelőző Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Gyártja: **Villányi József**
„Aerosan” műszaki és vegyipari üzeme
Bpest, VIII., Rákóczi-tér 10
Telefon: 130-186.

Falu-Gazdaszövetség

A pilisi népfőiskola záróvizsgálja

Március 18-án zajlott le Pilisén a Falu-Gazdaszövetség és a mezőgazdasági kamara által fenntartott népfőiskola záróünnepélye. A kultusz-kormány képviselőjében Czákó István dr. miniszteri osztálytanácsos jelent meg, a kecskeméti kamarát Mátyás Mihály országgyűlési képviselő, elnök, a vármegyei népművelést vezető Faragó Ede títkárs és gróf Léva József képviselte. A Falu-Gazdaszövetség központja képviselőjében Ágoston Béla dr. főtitkár jelent meg. A megjelentek sorában ott láttuk még Székessy Gyula gyümölcs-termelési intéző, Orosz Gyula mezőgazdasági iskolai igazgató, Szuhay Elemér kamarai títkárs, Grócsák János ev. lelkész, Vitéz Marton Béla, a kerületi országgyűlési képviselője, személyesen vett részt a vizsgán. A megjelent előkelőségeket az állomáson leventés-zakasz és zenekar fogadta, majd Szankó Kálmán igazgató-tanító, a pilisi Falu-Gazdaszövetség nevében, a küldöttség élén üdvözölte a központi kiküldötteket. A gyakorlati vizsgán a népfőiskola hallgatói igen szép előmenetelről tettek tanuságot, ugyiszintén a női csoport tagjai is. Szankó Kálmán igazgató-tanító ismertette az év történéseit és beszámolt azokról a sikerekről, amelyek a népfőiskola végzett hallgatói munkája nyomán már észrevehetőek. Ezután Ágoston Béla dr. osztotta ki az elmúlt évi gazdálkodásvetési nyerteseinek a Falu-Gazdaszövetség kitüntető okleveleit és érmeit. A megjelentek egyhangú örömmel állapíthatták meg, hogy a népfőiskola hallgatói igen szép eredményt értek el és a vezetőség, valamint az előadók áldozatkész munkája és fáradsága nem vesztett kárba.

Ujjalakult a méhtekei Faluszövetség

Február hónapban negyven taggal ujjalakult a Méhtekek községbeli Faluszövetség és a következő tisztikart választotta meg. Elnök: Veres Zsigmond; társelnök: Drágus László; alelnökök: Fehér Zsigmond, Fehér Vilmos, Mészáros Mihály; jegyző: Wagner István; títkárs: Válczy Gábor; pénztáros: Horváth Elek; ellenőrök: Fehér Miklós, Papp Gergely; számvizsgálóbizottsági tag: Iván Antal, Batár Miklós és Papp Mihály.

Tisztújítás Bakonyecsernyén

A bakonyecsernyei Faluszövetség tisztújító közgyűlésén a következő vezetőséget választották meg: elnök: Balogh Imre; alelnökök: Tizelker Mihály; Szente Ferenc; títkárs: Vajda Pál; jegyző: Dávidházy Tibor; pénztáros: Székely Pál; ellenőrök: Fiedrich István, Dreska Ferenc; háznagy Krásák János; könyvtáros: Harsányi Lajos, Farádi Mihály; számvizsgálók: Hanzli Ádám, Kiss Gy. Sándor, Hosszú István; választmányi tag: vitéz Surányi Károly, B. Dreska János, Ifj. Sztreda János, Kőrös Pál, Bálos János, Tizelker Pál, Kadlecsik Mihály, Szente Mihály, Kadlecsik Ferenc, Dreska István, Mihók Lajos és Kadlecsik Mihály.

Gazdakör Nyirlugos községben

Nyirlugos községben most alakult meg a gazdakör negyven taggal. Diszelnök lett: dr. Fényi József; elnök: Barek Nándor; alelnök: Pázu-rik József; jegyző: Tóth Gyula; pénztárnok: Garitsák János; ellenőr: Körtvélyessy Gyula, Kurtzina András, Bellon András, Madarász Tódor, Leveleki József; háznagy: Tasnádi József; könyvtáros: Kujbos László;

számvizsgáló bizottsági tag: Ifj. Kurtzina András, Török László, Szidon Mihály, Garitsák András, Haramula György, Jarabik János; választmányi tag: Keresztes János, Keresztes István, Szulyák András, Keresztes József, Kökenyési György, Koresmár Mihály, Kurtzina József, Varkuti György, id. Gajdos István, ifj. Gajdos István, B. Makozim György és Leveleki Ferenc.

Március 29—április 3-ára halasztották a Mezőgazdasági Kiállítást

A közbejött események miatt a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága a földmívelésügyi kormány hozzájárulásával a március 22—27, napjain megtartani tervezett kiállítást és tenyészállatvásárt egy héttel, vagyis

március 29—április 3. napjaira halasztotta el.

A rendezőség kéri a kiállításra jelentkezett tenyészlőket, hogy az elhalasztás következtében tenyészállataikat az előre megállapított időpontban ne szállítsák fel Budapestre, valamint a kiállítás többi csoportjaiban résztvenni óhajtó cégeket és intézményeket is kéri, hogy kiállítási anyagukat csak egy héttel később szállítsák majd a kiállítási telepre. Hasonlóképpen kéri mindazokat, akik tenyészállatok vásárlására, vagy a kiállítás megtekintése végett felutazni óhajtottak, hogy utazásukat egy héttel halasszák el. A bejelentett nagy anyag változatlan mennyiségben és minőségben fog egy hét múlva bemutatásra kerülni.

Gondoskodás fog történni arról is, hogy a látogatók és vásárlók a különböző kedvezményeket az elhalasztott időpontban élvezhessék.

A kiállítás időpontjában összehívott különféle gazdagyalásokat és előadásokat ugyancsak egy héttel később, de ugyanazon a napon és órában tartják meg.

A kiállítást március 29-én, szerdán, délelőtt 10 órakor nyitja meg Horthy Miklós kormányzó ur ünnepélyes keretek között. A kormányzó

ur egyébként kiállítóként is résztvesz, kenderesi gazdasága ugyanis pirosstarka bikákat és mangalicák kanokát küld fel a kiállításra.

80 millió pengő beruházási hozzájárulás terheli

a Hitelbankot és vállalatait

A Magyar Általános Hitelbank most tette közzé 1938. évi záróműveit, amelyek eredményeképpen 5,498.300.15 pengő tiszta nyereséggel a közgyűlés rendelkezésére, szemben az előző évi 5,033.662.15 pengő összegű tiszta nyereséggel. Az elmúlt esztendő a Hitelbank számára gazdag volt eseményekben. Az év elején volt vissza a vezérigazgatói tiszttségétől hosszu és eredményes munkásság után Sztovszky Tibor títkos tanácsos, kinek helyét Fabinyi Tihamér ny. pénzügyminiszter foglalta el. Fabinyi Tihamér a pénzügyi kormányzat terén nagybecsült nevet vívott ki magának és az a várakozás, amellyel a Hitelbank élén kifejtendő működése cél az egész ország gazdasági közvéleménye tekintett — teljes beigazolást nyert. Az elmúlt esztendőben fuzionált a Hitelbank a Magyar Általános Takarékpénztárral és ez a tranzakció, melynek irányítása Fabinyi Tihamér kezében volt, a Hitelbank számára igen üdvösnök bizonyult. Az elmúlt év vége felé kiadott a sorból a Hitelbank régi nagyvívó elnöke: Harkányi János báró. A halálával megürült elnöki tisztességét az igazgatóság tagjainak egyhangú bizalma az intézet vezérigazgatójára, Fabinyi Tihamér dr.-ra ruházta.

A Hitelbank igazgatósága a részvényesek közgyűlésének azt a javaslatot fogja előterjeszteni, hogy a tiszta nyereségből fizessen a bank részvényesnek 1 P 50 fillért, azaz 3 százalék osztalékot. A bankkrízis éveben abbahagyott osztalékfizetés újból való elkezdésére a bank most már-érelkezettnek látja — az időt — és

ezzel lezáródik az az időszak, melynek során a bank minden nyereségtől belső erőforrásainak gyarapítására fordította. A bank mérlege oly nagyarányú fejlődésről és oly kivételes mérvű felkészültségről tesz tanuságot, hogy az osztalékfizetés újból való elkezdése vagyoni és jövedelmességi helyzetének szinte természetes következménye.

A mérleg számszerű adataiból legnagyobb érdeklődésre tarthat számot az a tény, hogy a Hitelbank és az érdekkörébe tartozó vállalatok együttesen mintegy 80 millió P összegű beruházási hozzájárulást fogynak fizetni. Az egész ország gazdasági közvéleménye elismeréssel fordul a bank üzletpolitikájának nagy sikert jelentő mérföldkővének azok felé a férfiak felé, akik oly sok körültekintéssel, de amellet lendülettel és kitartással irányították a bank ügyeit jó és rossz időkben egyaránt és irányítják ma is.

Hol kapni gazdanikotint? A földmívelésügyi miniszter a növényvédelmi célokat szolgáló kedvezményes áru nikotin (gazdanikotin) kiszolgáltatásának szabályozása tárgyában kiadott rendelet akként egészítette ki, hogy a gazdanikotin, az idézett rendeletben felsorolt helyeken felül, az alábbi helyeken is beszerezhető: Dohánygyár Kassa, Munkács, Dohánygyártó hivatal Beregszász, Érsekújvár, Komárom, Léva, Losonc, Nagytárkány, Rimaszombat, ...

A MAGYAR FÖLDKÉRDÉS

Kereki Mihály dr. új könyve

Ez a könyv három részben tárgyalja a magyarság legégetőbb problémáját. Az első rész teljes áttekintést nyújt a földkérdés történeti fejlődéséről, 1867-től napjainkig. Ezenkívül megismerjük a XVIII. század telepítési politikájának törekvéseit és eredményeit, azét a korszakét, amikor a mai Magyarország birtokviszonyai tulajdonképpen kialakultak. Valóságos remény a föld népének küzdelme egyetlen létalapjáért, amelyet az alkotmányos korszakban nem hogy gyarapítani tudott volna, hanem sokszor azt is elvesztette, ami birtokában volt. Minden kísérlet, amely földet akart juttatni a földmivelőnek, kudarcot vallott. A szerző vázlatosan ismerteti a telepítés körül folyt harcokat, a nagybirtokosság makacs ellenállását és vele szemben a celekvőképességétől megfosztott földmivelő-nép teljes tehetetlenségét.

A második rész a földbirtokok és földbirtokosok megosztását, valamint a mezőgazdasági népesség társadalmi tagozódását mutatja be, ebből részlete megismeri az olvasó, hogy a falvak népe mennyire elproletárosodott, hogy mennyire a szélsőségek uralkodnak birtokrendszerünkben és milyen helytelen haszonbérleti politikát követünk eddig. Megdöbbentő az a fejezet, amelyben a szerző összehasonlítja tesz az 1895. és az 1935. évi birtokviszonyaink közt. Ebben a részben sorakoznak fel a gyökeres birtokreform mellett, vagy ellen felhozható érvek, melyek végső tanuságként a szerző a gyors, de szakszerűen és szervesen végrehajtandó földreform mellett tör lánuszta.

A munka harmadik részében a szerző kifejti, hogy mai viszonyaink közt milyen földreform megvalósítása szükséges és lehetséges. Elveti a birtokmaximum kimondását és a reális földszükséglet alapján olyan birtokarányhoz jut el, amelyben a 100 holdon aluli birtokok mezőgazdasági területe 76, az annál nagyobb birtokok pedig 24 százalékkal szerepel. A tíz esztendő alatt lebonyolítandó földreform és kislakásépítési akció évi tökézségletére 70—75 millió pengő. A földbirtokosok az átengedett birtokok bészterékének átlag 10 százalékát kapnák készpénzben, a többi kötvénnyel, vagy részvényvel egyenlítettnek ki, illetve követelés alakjában maradna fenn az állam jóllálása mellett.

A szerző higgadt tárgyilagossággal és kivételes tudományos felkészültséggel megírt könyve világos és jól áttekinthető képet ad a magyar élt egyik legregebben vajudó, egyre sürgetőbben megoldást követelő sorskérdéséről, melyet mindenkinek ismernie kell, akiben van szociális lelkiismeret. A mű több, mint 500 oldalas. Ára egész részonkötésűen 8,60 P. Megrendelhető a Vasárnapi kiadó-hivatalában is.

Lövésár Kaposvárott

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara május hó 7-én és 8-án rendezte meg nagyszabású luxus- és igas-lövésárt lovasmenetekkel és lovasmérkőzésekkel egybekapcsolva. Május több nagy olasz importőr jelentette be részvételét, úgyhogy a kamara számítása szerint mintegy 150 db. hidegvérű lovasországi kivitelezésű biztosra vehető az eportvadászra kapcsolatosan. A kamara felhívta az olasz kereskedők figyelmét arra is, hogy e vásáron a katonaság által fizetett remonda és pótlóvok áránál magasabb értékű melegvérű lovak kivételén is engedélyezteti majd a kamara. A vásárra felhajtani szándéklott lovak bejelentési határideje április hó 1. A vásárral kapcsolatos lovasmérkőzésekre vonatkozóan bővebb felvilágosítást szívesen szolgál az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár).

A lélekkel vezetett szövetkezet a legjobb népvédelem

Darányi Kálmán a Balatonfüredi Hitelszövetkezet székházavatóján

Az egész Balatonvidék lelkes érdeklődése mellett most tartotta meg a Balatonfüredi Járási Hitelszövetkezet, amely tizennyolc esztendeje működik az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében, új székházának avató ünnepségét. Az ünnepségen megjelent Darányi Kálmán dr. volt miniszterelnök, a képviselőház elnöke s a választókerület országgyűlési képviselője, továbbá Schandl Károly dr., az OHK alelnök-vezérigazgatója, a központ vezetésének több tagja, valamint Balatonfüred és a környék gazdái igen nagy számban.

A székházavató ünnepség Babits Endre esperes-plébános és Vámos Géza ref. lelkész üdvözlő beszédeivel kezdődött, majd Horváth Zsigmond, a hitelszövetkezet elnöke, üdvözölte a megjelenteket s felkérte Darányi Kálmánt avató beszédének megtartására. Darányi Kálmán beszédében üdvözölte az új székházban helyet foglaló hitelszövetkezetet, amely azzal, hogy ezt az új és diszes hajlékot emelhetette, beigazolta, hogy maradvék-talanul valóra váltotta a szövetkezeti gondolatot. Beszéde során vázolta a magyar agrárszövetkezeti mozgalom múltját és fejlődését, majd hangsúlyozta, hogy

a szövetkezeti mozgalom va hivatalva arra, hogy a gazdasági élet területén a nemzet összes erőit a magyarság legszentebb céljai érdekében sorompóba állítsa.

A szövetkezeti mozgalom feltétlenül haladást jelent a gazdasági életben, mert széles néprétegek anyagi jólétét mozditja elő. Amikor most a Kárpát-alja visszacsatolásával a magyar nemzet ismét területben és lélekszámban gyarapodott, sziklaszilárd hittel kell

tovább dolgoznunk azért, hogy Magyarországot gazdaggá, függetlené és nagygyá telessük.

Darányi Kálmán nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után László Gábor dr., a Balatonfüredi Járási Hitelszövetkezet ügyvezető-igazgatója, ismertette a hitelszövetkezet történetét, majd Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója mondott beszédet. Elismeréssel emlékezett meg a Balatonfüredi Hitelszövetkezet eredményes munkájáról, amely a kölcsönösség és önségely elvét teljesen érvényre juttatta. Hivatkozott László Gábor dr. jelentésére, amely beszédes bizonyossága annak, hogy

a szövetkezeti mozgalom a magyar fajvédelem igazi gyakorlati megvalósítása s a magyar szívvvel, magyar lélekkel vezetett szövetkezet a legjobb népvédelem.

Schandl Károly dr. nagy érdeklődéssel fogadott beszéde után az avató ünnepség a Himnusz hangjait fejeződött be, majd az ünnepség résztvevői közeledben vettek részt, amelyen Darányi Kálmán a Kormányzó Ur Ofóméltóságára mondott felköszöntőt, majd Somogyi Kálmán kispapja Darányi Kálmánt, mint a kerület országgyűlési képviselőjét üdvözölte, aki újabb felszólalásában az Országos Központi Hitelszövetkezet vezetésének munkáját méltatta. Schandl Károly felszólalásában azt hangoztatta, hogy elsősorban a falusi hitelszövetkezetek élén álló, mintegy huszezer főnyi vezérkar érdeműl tudhatók be az eddigi eredmények, amelyeknek egyik fényes példája: a Balatonfüredi Hitelszövetkezet munkája.

ÜZENETEK

Benus Pál (Huszár) és Jakabrics Pál, Mátraverébely; Soó Viktor, Zalahárságy; Nagy Lajos, Heréd; Forgács Teréz, Zabar; Varga József, Apc; Agoes L. János, Erdőkővesd; Vári István, Békés; Fehér Jenő, Csesztreg; Mladonczki János, Egyházasadengeleg; Mindannyuk levélét elintézte végett megküldöttük a német hatóságoknak. — Tapi Endre, Négyes: Forduljanak a vármegyei gazdasági felügyelőhöz kérésükkel. Amennyiben a németek ismét kéri fogják Önöket, úgy kimehetnek. A szerződöttes alkalmával utlevélüket vissza fogják kapni. — Dobai József, Emőd: Közölje volt németországi címét szerkesztőségünkkel. — Tóth Albert, Ozmánbük: Ha a német munkaadoja meg volt elégedve Önnel és az idén is kéri fogja, úgy semmi akadály, hogy kimenjen. A szerződötteskor utlevélét visszakapja. A német kiküldötteknek a szerződöttes alkalmával adja elő kívánságát. — Sipos Mátyas, Apátfalva: Tudomásunk szerint a napokban. Olvassák el pontosan ma megjelent hircinket. — Többeknek: Nagyon kérjük azokat, akik levélválaszt kérnek tőlünk, hogy lehetőleg az újságban várják meg válaszukat, mert az amugy is felszaporodott munkánkat még jobban megnehezítik. Hangsúlyozzuk, hogy minden levélre válaszolunk és minden kérdésre a legnagyobb készséggel adjuk meg a feleletet és tanácsainkkal igyekszünk segítségre is lenni olvasótáborunknak. — Ifj. M. H. Gosztonyi: Levélét és utóbbi sürgetését is illetékes helyre továbbítottuk. Ismételtlen közöltük különben, hogy az elmaradt pénzek átutalása érdekében a tárgyalások folyamathatban vannak és azt is hangoztattuk, hogy senkinek nem fog a pénze odaveszni. Magyar szívvvel köszöntjük.

INTEZKEDEST A VÁSÁROKON FOLYO VISSZÁELESEK MEGELÖZÉSÉRE

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) az utóbbi időkben ismételtlen hallott olyan panaszot, hogy egyes — lelkiismeretlen — iparosok értéktelen pótnanyagokat használnak a lábbeli készítésére. Különösen a nyílt piacon árusító vásárosok csizmadikkal szemben merültek fel ilyen panaszok. A lábbeli gyors tönkremenetele viszont az agrárszakadit szegény embereknél elkezeredést okoz amán is inkább, minthogy nemcsak a lábbellel, hanem a vásárokban árusított felsőruhaneműekkel is gyakran becsapják a hozzá nem értő és jóhiszemű szegény embert.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara most a helyenként előforduló visszaélések megelőzése céljából olyan kormányzati intézkedést kért, hogy a vásárokban áruba bocsátott lábbelik és felsőruhaneműek gyártói kötelesek legyenek az áruba nevéket, illetve cégüket maradandóan feljegyezni. A Kamara oly értelmi intézkedést is kívánatosnak tart, hogy a vásári árus minden felső ruhanemű vagy lábbeli eladásakor az áru minőségének és árának rövid feltüntetésével adjon elismervényt a vevőnek a kifejtett vételéről. A két intézkedés életbe lépése esetén meg lehet állapítani a gyártó könyvéből, hogy milyen áron adta el az árut, az árus által adott elismervényből pedig kiténik, hogy az árus tisztességes, vagy tisztességtelenül nagy hasznot igyekezett-e magának biztosítani.

Kénsavas ammoniák 20.5% N ammoniák és salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.

Péti só 17% N ammoniák és salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.

Mészsalétrom 15.5% N salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.

Lerakatok az ország minden részében.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves **Reményi Mihály** hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60. Kérje 51. sz. díjmentes arjegyzéke met

Segélyt kapnak a bevonult nem hivatásos katonák családtagjai

A katonai szolgálatot teljesítő nem-hivatásos legénységi állományú személyek családja rászorultság esetében segélyben részesül. Családi segélyt a feleség, a gyermekek, a bevonult szülői és nagyszülői, általában olyan hozzátartozók kaphatnak, akik a múlt év őszén a rendkívüli fegyvergyakorlatok időjén is az igény jogosultak csoportjába tartoztak és akiket a bevonult tartott el. A segélyre vonatkozó igényt a bevonultnak kell a csapatparancsnokságnál kihallgatáson bejelenteni. Ennek megtörténtével a csapat a rászorultság elbírálása és ehhez képest a segély megállapítása végett a család lakóhelyének községi előjáróságát, városban a polgármestert, Budapesten a kerületi előjárót nyomban értesíti. A közigazgatási hatóságok a lehető leggyorsabban határozni a kérelmek felett, hogy a rászorultak mihamarabb megkaphassák az őket megillető segélyt. A segély összege most is, mint az elmúlt őszön, feleség részére havi 15 pengő, minden más családtag részére pedig havi 10—10 pengő.

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti

1937-ben 322.310 volt a biztosított gazdasági családok száma

Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet most adta ki 1937. évi jelentését. A statisztikai táblázatok közül legtanulságosabb képet mutatja a biztosított gazdasági családok számának alakulása 1927. és 1937. esztendőik között. Kiténik ebből a tabellából, hogy a gazdasági családok száma aránylag az 1933. esztendőben volt a legkevesebb, mindössze 66.890. Ettől az évtől kezdődően fokozatosan emelkedik és éteri 1937-ben a tízévi átlag maximumát, 322.310-et. Emellett több gazdasági család a tíz év folyamán nem szerepelt a kimutatásban.

Emelkedett és pedig igen lényegesen, 3884-ről 16.831-re a bejelentetlen összes sérültek, rokkantak és halottak száma. Jellemző, hogy míg a gépek etetése és megmunkalásodó termánnyal való tömése közben 520 sérülés fordult elő, amelyek közül mindössze egy végződött halállal, addig állatok orzése, legeltetése és fűrozése közben bekövetkezett 121 baleset közül tíz végződött halállal. Tehát a mezőgazdasági munkatevékenységek közül viszonylag ez minősülne a legveszélyesebbnek, mert hiszen közlekedési eszközökről, gépekről lefölszállás, vagy legrúsás és folgrúsás közben 267 sérülés következett be, de ezek közül is csak öt volt halálos. Viszonylag legveszélyesebb a mezőgazdasági orszolgálat, mert a statisztika szerint itt 88 esetben történt sérülés, közülük hét volt halálos.

Németországban járt munkáestvéreinkhez!

Ministeri rendelet szabályozza a külföldre szóló mezőgazdasági munkásszerződéseket

Legutóbbi ministeri rendelet jelent meg, amelynek értelmében folyó évi március hó 24-től kezdve

magyar állampolgár külföldi mezőgazdasági munkára kizárólag a földművelésügyi minisztérium kötelékében működő Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda útján szerződhet.

A rendelet arról is intézkedik, hogy ha a külföldi mezőgazdasági munka végzésére szóló szerződés nem az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda közbenjöttével történik, a munkás részére a hatóságok nem állítanak ki utlevélet.

A szóbanforgó ministeri rendelet a magyar mezőgazdasági munkások érdekeit védi, mert a jövőben nem fordulhat elő olyan eset, hogy hiszékeny embereket félrevezethetnek azzal, hogy elhelyezésük a külföldön biztosítva van és csak a határon kénytelenek reájjönni, hogy becsapták őket, mert be sem engedik a külföldi országba. Ezeknek a csalódott embereknek vissza kell térniük lakóhelyükre és így nemcsak szomorú tapasztalatokkal lettek gazdagabbak, hanem rendszerint anyagi károsodás éri őket, mert a félrevezetők busás előleget vesznek fel a közvetítés fejében.

Folynak a németországi munkásszerződtesek

Március végén indulnak az első munkáscapatok Németországba. A szerződtesek jelenleg: Békés, Arad, Csaniád, Torontál, Csongrád, Heves és Szatmár vármegyékben folynak. Mindazonok, akik tavaly Németországban voltak és az idén is szerződtes lettek, nem kell új utlevélet váltatniok, hanem csak a régít hozzábírják meg. Ennek a díja ugyanannyi, mintha új utlevélet váltatnának, azonban a munkásszerződtes gyorsan megy, mint az új utlevél kiállítás.

sabban megy, mint az új utlevél kiállítás.

NITROGÉN nélkül nincs növényi élet!

Kérjen díjtalan, szakszertu felvilágosítást: **PÉTI NITROGÉN Műtrágyagyár r. i.** Budapest, V. ker., Nador-utca 21. szám.

Gazdatudnivalók

Rovatvezető: SCHANDL JÓZSEF dr.

A KÖRMEK ÁPOLÁSA A SZARVASMARHÁNL ÉS A JUHNL

Tudvalevő dolog, hogy az állatok patája, körme éppúgy állandóan nő, mint az ember körme. Amennyiben azonban az állat kemény talajon (köves út) jár, a pata (köröm) állandóan kopik is és úgy a pata (köröm) normális alakját megtartja. Ha a kopás az ut keménysége miatt gyorsabb, mint az utánövés, akkor a patatalp (körömtalp) elvékonyodik, minek az lehet a következménye, hogy az utnak minden göröngye nyomást és így fájdalmat okoz az állatnak (sántaság). Ezt a tulajdosságot azzal akadályozzuk meg, hogy patkót teszünk a ló, illetve szarvasmarha talpára. Ezért az Alpesekben az állandóan köves utakon járó marhák nemcsak télen, hanem nyáron is patkolva vannak.

Ha az állat tartósan (télén) istállóban tartózkodik, vagy csak puha talajon jár, akkor a körömből nem kopik le annyi, mint amennyi felülről hozzánőtt. Patkolt lovaknál a felbőjtött szarurészt a kovás minden patkolás alkalmával eltávolítják. Nem szabad a túlnőtt köröm faragását elhanyagolni szarvasmarhánál és juhoknál sem, mert ennek súlyos következményei állhatnak elő. A körömök túlnövése folytán papuszkörömök, ellős, sőt kocszarvszerűen csavarodott körömfarmák jönnek létre; a testsúly mindinkább a szarurakokra és szaruvánkosokra terelődik, a megterhelés fájdalmas lesz, majd a vékony szarurakok zúzódása, tapfekély, in-gyulladás, sőt a csülökzúlétek gyulladása is egy-kettőre bekövetkezik. Nem csoda, ha a tehén emiatt nem szivesen jár s alig lehet az istállóból kivonszolni. Előfordult, hogy ilyen túlnőtt körmű bika nem volt bajlandó a hágasra. Juhok közt a бүдés sántaság nagyobbára az olyan egyedeknél lép fel, melyeknél a köröm nincs ápolva.

A körömök szakszerű faragása ügyességet és gyakorlatot igényel. *Alpán*-ban erős és ügyes egyének e mesterséget iparszerűen űzik; a tél vége felé faluról-falura járnak és minden segítség nélkül végzik munkájukat. A fölemelt lábat alacsony fátuskóra állítják s a felesleges szaranyagot szaruccsipőfogó, taszító-kesz, véső és kalapács segítségével távolítják el.

A túlnőtt körömök megrövidítését a legelőrehajtás előtt 6—8 héttel, állandóan istállózott egyedeknél pedig félevenként kell eszközölni.

MIKOR „NYISSUNK” ÉS „METSZÜNK” A SZŐLŐBEN?

Régi szokás a téli fedett szőlőket József napja táján kinyitni és ezt követőleg a metszést is elvégezni. Ezután következnek a karók igazítása, a pótlás, a döntés, majd az első mélykapálás.

Sajnos, rendellenes éghajlati viszonyaink mellett nem lehet a József-napi munkálatokkal minden évben tényleg Józsefnapiján (március 19) megindulni.

Új ültetésekben a sima vagy a gyökeres szőlővesszők kiültetését, régi szőlőkben az ujjakkal való pótlást csak akkor kezdjük meg, ha az idő állandóan igazkerék és a föld eléggé felmelegedett. Hideg talajban ugyanis a gyökérképződés nem indul meg. Az elharmarkodott ültetés csak kárára lehet a leendő tőkének.

A nyitással várjunk, míg az enyhe idő beáll, mert a takart rügyek nedvdusak s így érzékenyek; ha a későbbi, esetleges hősüllyedésig kellőleg nem száradhatnak meg, akkor

könnyen elfagynak. A korai nyitás korai fakadást okoz.

A metszés idejére általában azt mondhatjuk, hogy a természet nyugalma alatt végezhető, tehát ösztöltavaszi, azonban mind az őszi, mind a tavaszi metszésnek megvannak az előnyei és hátrányai.

A tavaszi metszés lehet korai és késői. A korai metszéssel elkerüljük a tőkék könnyezését. Így ez általában véve előnyösebb volna, mint a késői metszés. Azonban van rá eset, hogy a késői metszés is indokolt, ha ezzel a tavaszi fagyok ellen, de nem a május, hanem az áprilisi fagyok ellen akarunk védekezni. Tudjuk ugyanis, hogy a termőcsapok rügyei közül először mindig a legmagasabban állók hajtanak ki, az alsóbbak pedig alvó állapotban maradnak. Ha tehát áprilisi fagykár éri a szőlőt, akkor a felső rügyek fagnak el és az alsókat nem éri baj.

Nem tudjuk még, hogy a szőlő az egyes vidékeken miképpen teletl át. Lehet, hogy veszedelmes ölmősze következtében a rügyek egy része elpusztult, megvakult, tehát ilyen bizonytalan esetekben a metszést mindaddig várjuk, míg a rügyek duzzadni kezdenek, amikor már látható, hogy mely rügyekre számíthatunk.

UJBOROK MÁSODIK FEJTÉSE

Az ujborokat márciusban kell másodikzer fejteni, mielőtt azok a pince hőmérsékletváltozása következtében utóeredésbe jönnek. Ha a bort tisztán csak a benne lőlepedett seprőtől akarjuk megszabadítani, akkor a lefejtést bárhogyan végezhetjük. Ha azonban a lefejtéssel a bor eredésének előmozdítását is célozzuk, akkor a fejtést szellőztetéssel kapcsolatosan kell végezni. Ekkor ügyeljünk arra, hogy a lefejtendő bor minél jobban érintkezhessek a levegővel. Ezáltal a bor erőt szerez az utóeredés tökéletesebb lefolytatásához.

CSIRKÉK KELTÉSE ÉS ÁPOLÁSA

Keltetésre használjunk elsősorban 10—12 napnál nem idősebb, szabályos alaku és 55—65 dekegramm közötti súlyú tojásokat, melyeket elültetésig tartsunk hűvös és nem nagyon száraz helyiségben s naponta forgassuk meg azokat hosszabb tengelyük körül.

A kótlót ültessük el csendes, közép-hőmérsékletű helyen. A kótlófészék

aljába tegyünk a tetvek ellen minél több fahamut, mészpores homokot. A fészket szénával vagy puhára dörzsölt szalmával béleljük ki, de ne mélyre és nem keményre.

Egy-egy kótló alá csak annyi tojást rakjunk, amennyit az jól betakaríthat. Ültessünk meg egyszerre legalább 2—3 kótlót.

A megültetés után 6—8 napra lámpázuk át a tojásokat. Amennyiben sok tojás esne így ki, a meymaradt tojásokat rakjuk össze kevesebb kótló alá s a felszabadult kótlók alá tegyünk újabb tojásokat.

A kótlóknak sárga tengerit adjunk enni s tegyük lehetővé, hogy evéskor azok bőségesen ihassanak tiszta, de nem nagyon hideg vizet. Készítsünk a fészkek közelébe jó porföldöt, hogy az esetleg eltervedett kótlók abban gyakran megfürödhessenek. Tegyük a porföldöbe menél több fahamut, mesz- és kénport. Ne felejtjük, hogy ezáltal a kótló nyugodtabban ül a fészken; így hát jobb lesz a keltetés eredménye, másrészt a kikelő csirkéket is megőrvi az eltervedéstől.

Kis csirkéinket tartsuk száraz, meleg és lehetőleg világos helyen. Engedjük azokat — mihelyt lehet — a szabadba. A friss levegő, a napsütés és a sok mozgás neveli a leesebb, legegészségesebb állatokat.

Hintusk fel növendékállataink őlját száraz homokkal és abból naponta gereblyézzük ki a trágyát. Hűvösebb helyiségben tegyünk szalmát is a kis állatok éjjeli pihenőhelyére.

Aki géppel keltetett csirkéket műanya alatt nevel fel, az ne adjon állatainak nagy meleget, mert a meleg elkenyesíti őket. A nevelés első napjaiban az ernyő alatt legfeljebb 35—36 fok meleg legyen s ezt a meleget fokozatosan csökkentjük. A helyiség egyéb részén teljesen elegendő 18—20 fok meleget tartani. A szellőző nyílásokat tartsuk állandóan nyitottan. Az ablakok tiszták legyenek, hogy azokon keresztül az áldásos napsugár bejuthasson az ólba.

Az etető edényeket naponta tisztogassuk ki. Ne engedjük, hogy azokat a földön egész nap tiporhassák a baromfiak.

Óvjuk a kis csirkéket a megfázástól. Gondoskodjunk arról, hogy azok állandóan langyos, de legalább is állott vizet ihassanak. Különösen fontos ügyelnünk erre a zart helyiségben és műanya alatt nevelt csirkéknél. A hideg vizet legkönnyebben okoz bűhurutot s emiatt sok csirke el is pusztul.

A csirkék őljában tartsunk minél gyakrabban nagytakarítást, mikor is egész berendezést fertőtlenítsük forró lugos vízzel és mésszel. Ha pedig azt vennék észre, hogy csirkéink egyszerre azonos tünetek közt nagyobb számban betegednek meg, akkor az egészségeket azonnal vegyük ki a betegek közül. Ha állományunk nagyobb, akkor érdemes lesz állatorvos tanácsát is kikérni.

LUCERNA-AKCIÓ

Nagyjelentőségű új akcióit indította a földmivélségi minisztérium, melynek célja a kisgazdák lucerna-területének megnagyobbítása. A lucerna-termelés fokozása jó hatású lesz állattenyésztésünkre és növénytermesztésünkre egyaránt. Hiszen a lucerna sok és jól fehériben dug zöldtakarmányt, illetőleg szénát ad. Tejelő és növendékállatnak legjobb tápláléka. A sok és jól táplált állat nagymennyiségű istállótrágyát termel. A lucerna a gyökerén élő baktériumok révén sok nitrogént és jelentékeny mennyiségű gyökérmiragványt is felhalmoz, hogy vissza a talajban, miáltal a föld termőképességét fokozza. Nagy előny az is az élő lucerna természeténél, hogy nem kell évről-évre újra vetni, szántani az itti megtakarított iga- és közteret tehát más növényféléseknek művelésére használhatjuk fel.

A kerületi mezőgazdasági kamara és a földművelő alakulatok lucernamagot osztanak ki, még pedig a 50 kát, holdnál kisebb szántóföldterülettel rendelkező kisgazdáknak — felárón.

Időszerű gazdakérdések a kecskeméti gazdakamara előtt

Az ujonnan megalakult *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* folyó hó 17-én tartotta első választmányi ülését *Kecskeméten, Máriássy Mihály* elnök megnyitójában örömmel mutatott rá azokra a nagyjelentőségű nemzeti eseményekre, melyeknek napjainkban tanui vagyunk. Indítványára a kamara 100 pengőt adományozott a ruszin földre bevonuló magyar csapatok meleg ruhával való ellátására. *Dr. Gesztelyi Nagy László* igazgató jelentésében részletesen beszámolt a kamara működéséről, pénzügyi és gazdasági helyzetéről és a most folyó kamarai munkáról. A felzárkolt sorában *Asztalos János* (Csanádpalota) és *Berta Mihály* (Hódmezővásárhely) a cukor árának leszállását és a mezőgazdasági munkásság kérdéseit tették szóvá. *Koltai menovits Géza* a kamara közbenjárását kérte ruszin mezőgazdasági munkások szerződésére ügyben. *Dr. Gesztelyi Nagy László* igazgató bejelentette, hogy a kamara tervbevette kiállítási autó beszerzését. A kamara mintabarnfőlját mintegy 40.000 gázda tekintette meg. A kamara fenntartása alatt talajbakteriológiai laboratórium létesült. Az előállított szintenyészetek segítségével a lucerna és egyéb pillangós termelés javulni fog. Több helységi letárgyalása után a kamara választmányi örömmel üdvözölte a földmivélségi miniszter által megkezdett gazdatájékoztató értekezlet gondolatát. Felmerült az a kívánság, hogy ezeken az értekezleteken pénzügyi szakember is jelenjék meg, hogy a gazdák adóügyi kívánságait és panaszeit meghallgassa.

ÜSTÖKÖS

A lószerszám, csizna, bakancs, kocsibőr gyógyszerere

Folyékony bőrpópoló.

Mindenki ismeri.

Mindenütt kapható.

Törvényesen védve.

Csak zárt palackban valódi.

GYÁRTJA:

Sárkány Vegyitermék Vállalat,

Budapest, VII., Damjanich-u. 28/a.

Telefon: 1-432-71.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. közgyűlése. A *Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság* március 18-án tartotta *Héder Lajos* dr. elnökletével 46. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését, valamint az előterjesztett mérleg- és eredmény-számlát egyhangúlag elfogadta és a felmentést megadta. A mérlegben kimutatott *332.853,86 pengő tiszta nyereség* felhasználása tekintetében a közgyűlés az osztalékfizetést ez idén még nem kezdi meg, hanem a kimutatott tiszta nyereséget az intézet belső erőinek gyarapítására fordítja. Az igazgatóság új tagjává *Mösmér Pál* dr. kereskedelmi főtanácsost és *Toth László* dr. kormányfőtanácsost, a választmány tagjává pedig *Argyal Pál* dr. egyetemi nyilvános rendes tanárt és *Sztójka József* szövetkezeti igazgatót választotta meg.

KIS VASÁRNAP

FELTÁMADUNK!

Amikor a zord tél után
Langyos tavasz köszönt reánk
És kitarjuk az ablakunk,
Bizó szívünk azt dobogja:
Feltámadunk, feltámadunk!

Amikor a felhők mögül
Esz után kísüt a nap
S ragyogó lesz a hajnalunk,
Bizó szívünk azt dobogja:
Feltámadunk, feltámadunk!

Amikor a rablott rögök
Lajtló nyögő négy tájáról
Megdöböntő rosz hírt kapunk,
Bizó szívünk azt üzeni:
Feltámadunk, feltámadunk!

Fü. fa, virág, ősi rögök,
Bercek, völgyek, folyók, tavak
Hirdessétek: hívők vagyunk
S nem nyugszunk meg, csak akkor,
ha

Feltámadunk, feltámadunk!

MÓRA LÁSZLÓ

A tengerkirály és az óriások

(Hódmezővásárhelyi népmóda)

Hogy milyen régen, azt magam sem tudnám megmondani, de úgy igaz, hogy nagy hajdanában a Kárpát kerítésén belül óriás emberek laktak. Bizony olyan toronymagasak voltak, hogy az ilyen magunkfajta emberekkel bogárnak néztek volna. S olyan erősek voltak, mint a villámcsapás. Bizony seprűd söpörtek volna szét bennünket s lapátón dobtak volna a világ végére, mert amint a régi beszéd tartja, nagyon pöröködő, tüzetkőpő emberek voltak azok, a régiek.

Nos hát ebben az időben ezen a kefékeséges kerek magyar pusztán a zöldszakállú, oszfeju Tengerkirály uralkodott. Csodálatos nép uralta ezt a nagy királyt, de ezek semmiképpen nem hasonlítottak a mai emberekre.

Az óriások meg pontosan a Tengerkirály országa mesgőjén laktak környék-körül a nagyságos-nagy hegyekben. Nagyságos hegyek voltak ám ezek, de az óriásoknak mégis használt kellett kuszniok, hogy barlang-bázaikba bekucorodhassanak.

De hát ez miud megjárni, hanem mint mondottam volt, igen merész-kédvű fajta volt az óriás fajta és minduntalan háborgatták a Tengerkirály birodalmát. Ilyen háboruszkodás idején még a föld is rengett, még a csillagok is reszkettek.

A Tengerkirály sok és nagy harcokban visszaverte az óriások fenekedvű háboruit és ha lehetett, békeségben kitért a garázda szomszédok dűbé elől.

De egyszer — a régi beszéd szerint — az óriások keményen összefogtak és a pirosló estében megrohanták a békés Tengerkirály országát s annak három csodaszép lányát elrabolták. A Tengerkirály hiába küzdött, harcolt, bizony az óriások kiűzték gyönyörű országából, el, nagyon messzire s a három szép lányt pedig bezárták barlangjaik legmélyébe. Tisza, Maros, Körös, — mert így hívták a három regebéli leányzóit, — sirton sírdögált atyja után, hiába. Legalább is úgy tetszett, hiába. De bizony mindent ki kell várni. A Világugyvelő Isten szeme megdudlatlan és várton vár. Néha századok telnek el... Neki egy pillanat — és amikor már a garázda, vagy utóai efeledkeztek tetteikről és a minden tettet számon tartó Világugyvelő Istenről, haragos fellebbeiben akkor jó el. Így volt ez most is, vagyis hát abban a nagyrégi időben.

A Tengerkirály jószívű rokonainál új hazát talált. Nagy, messze világot bejárt és olthatatlan bánatát elmondotta, elzúgta messzelakó bátor-fajta embereknak. A bátrak hazája messze volt, de nem olyan messze, hogy föl ne kerekedjenek az óriások ellen. A menydörgő hamarosan nyomra lett. Három konnyforrás pá-

takja, folyója sirta előttük bánatát. Bizony, bizony, a régi beszéd szerint Tisza, Maros, Körös annyit sírdögált, hogy könnyeik árja utat mosott elvesztett atyjuk hontalan hona felé. Ezen a nyomon jött a had, melyre Tengerkirály hagyta el elvesztett honát. Az volt már csak a harc. Ugy bizony! Repedt a bérc, tüzelt a főd és hullottak a csillagok. Az óriás nép nem egykönnyen hagyta barlangjaiból kiverni magát. Dehát hiába volt minden. A bátrak fejedelme, táltos lovon szálló Attila, csakhamar megnyergelte a hegyek hátát és kiszabadította a három királykislyánt, akik fehér hattyu képében boldogan szállottak haza atyjukhoz, aki annyi időn át sirván siratozta és várván várta őket.

De a könnyek útja, a regebéli forrás ma is buzog. Ez volt a három királykislyán hálaja, amiért a táltos-lovon szálló Attila király kiszabadította őket. A három folyót Attila király hálás népe viszont a három királykislyánról nevezte el. Azóta, mindmáig is így nevezik.

SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő:

—ár	—ér
—r	—lsó
—ét	—ó
—ék	—ó
—r	—ra

(Megfejtés: Képzőművészet)

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Tanítsuk kezimunkára leánygyermekünket!

A mai rohanó világban, amikor mindenki a megélhetésért küzd, kenyér után szalad, a kézimunkázástól mindinkább elszaknak a nők. Hiszen ahhoz idő és nyugalom kell — mondják sokan — és mirevaló az a sok munka, mikor a boltban a divatos kötöttruhákat, kabátkákat olesón meg lehet venni, kész asztalterítők, függönyök, diványpárnákban változhat magának az ember. Csakhogy az a „kész” ruha, boltban vásárolható ruha — és lakásdísz többnyire sablonos, izléstelen tömegáru, mért hiszen ami közöttük értékes, finom és szép, vagyis valóban kézimunka, annak olyan ára van, hogy kevés ember tudja magának megszerezni. A saját kézimunkánk egyéni elgondolásunkat, ízlésünket, lelkivilágunkat tükrözi vissza, örömet okoz a véle való foglalkozás, hiszen a semmiből alkotunk valamit. Amelyik családban a fiúk szabadidejükben festgetnek, faragnak, a leányok pedig híméznek, fonnak, horgolnak, ott el-tűnik az unalom, türelmetlenség, rosszkedv, ott nemcsak a lakás, de a családtagok is barátságosabbak és mindenki elégedett.

Magyar anyák, szoktassátok rá kíván a kézimunkára gyermekieteket, tanítsátok meg őket fonn, szőni, hímézni, kőtni, horgolni! Szédjétek

elő a ládafiából a régi szép munkákat, házivászonra kivarrt terítőket, klópli-csipkéket, himzett ingvállakat és azokból merítsetek ízlést, gondolatot. Úljétek össze naponként legalább egy-két órára a szoba egyik meghítt sarkában vagy künn a tornácán, udvaron, kiskertben, ha az idő jobban kimelegedik; hiszen kézimunkázás közben olyan kellemesen el lehet beszélgetni, közelebb lehet kerülni egymás lelkehez s olyan nagy öröm az, hogy nem fecsérelték el hiába az időt.

Mint a rendre, tisztaságra, úgy a kézimunkára is nevelni kell a leánygyermeket. Aki már gyermekkorában kis munkákon megismeri az alkotás gyönyörűségét, később mindig nagyobb örömet lel benne s boldog, ha sajátmagának, családtagjainak valami kedves apróságot készíthet, lakását egy-egy újabb szinnel ékesítheti. Amelyik asszony kézimunkázni szeret, nem fog odaállni a kerítéshez „szapulni” a szomszédokat, nem ül le összetett kézzel azon töprengeni, hogy ő milyen boldogtalan s nem jár majd örökre szórakozásokon az esze, amelyekkel az idő agyonütheti, hiszen alig várja, hogy szabad perciben odaülhessen a kézimunka-kosarához s minden gondját-baját elfelejti ott.

Magyar anyák, ne engedjétek, hogy kézimunka nélkül nőjön fel leánygyermeketek!

Bázi Szappanfőzés

Házilag szappant főzni csak olyan helyen érdemes, ahol sok, másra fel nem használható hulladéksejrt gyűl össze. Ha a zsíradékot venni kell, már nem igen éri meg a fáradaégot, mert a kicsinyben beszerzett lugkó ára túl magas és a kifőzéshez meglehetősen sok tüzelő szükséges.

A szappanfőzéshez szükséges lugot is el lehet házilag készíteni, úgy hogy egy rész szűksöt, egy rész fahamut és egy rész olott mészpört egymással összekeverünk, aztután hat rész vizet lemérve, ennek egy részletével (a többit egyelőre felretesszük) az egészet átmedve itjük s újból jól összekeverjük. Az anyag kilugozásához egy alsó felén kifolyócsappal ellátott, kettősfenékű lugzókádk szűke- lés (a két fenék közül a felső átlugyगतatott s erre zsüropárnáként szalmát helyezünk.) A csap elzárása és a keverék berakása után a megmaradt vizet forrón ráöntjük, majd lefödjük a kádat és huszonnégy órai pihentetés után a kész lugot lebo-csátjuk. Az alján maradt keverék még egyszer ki lehet lugozni, úgy hogy az előbbi vízmennyiség felét óvatosan, keverés nélkül ráöntjük s azt külön felfogva, leeresztjük. Ezzel az eljárással igen jó, crós lugot lehet előállítani.

Ha a szappanfőzéshez szükséges konyahulladék és főzőszirmaradékok 3 kg-ra felszaporodtak, akkor fél kg lugkóvet 1 liter vízben feloldva, ráöntjük a megolvasztott zsírra. A keveréket felhígítjuk 6—8 liter vízzel és 3—4 órán át, élénk keverés közben forrásban tartjuk, miközben az elpárolgó vizet pótoljuk. Amikor a képződött szappan már átlátszó, barna, enyvszerű tömeggé alakult, 30—70 dekagramm konyhasóval ki-szózzuk, még felőrán át forrásban tartva. A felszínén gyűlik össze a színszappan, melyet pár órai állás után nedvesített kendővel belet formákba szedünk ki.

Magyar konyha

Halikraleves. A halikrát feltesszük főni egy fél halfejjé. Sárgarépát, gyökeret, vöröshagymát, egy darab babérlevelet, szemes borsot, só-t adunk bele. Hagyjuk jól főni, vékony rántást készítenk, feleresztjük az ikralével s ha megfőtt, kevés ecetet, tejfölt teszünk hozzá. Kockára vágott zsemlyével tálaljuk be.

Kelkaposzta pongolyában. Szép, kemény keifejéket só vízben puhára főzünk és szitára téve, kihűjtük. Közben sűrű, cukornélküli palacsintátészta-t készítenk. A lehűtött kelkaposztát nagyobb szeletekre vágjuk, belemártjuk a palacsintatészta-ba és forró zsírral kisütjük.

Kolbász vöröshagymával. Karikára vágott vöröshagymát zsíron megpirítunk, só-t, törött borsot adunk hozzá s egy kanál liszttel meghintve, megpároljuk, majd egy kanál levest ráöntve, hagyjuk felforrni. Addig megsütünk három pár kolbászt, bele- tesszük a pörkölt hagymába és meg egy negyedórán pároljuk. Darabokra szeletelve tálba rakjuk, a levét rá- öntjük és pirított zsemlyét adunk hozzá.

Mézesbáblepény. 28 deka lisztfel, 14 deka finomra tört cukrot, egy citromnak aprított héját, kevés fa- héjat és finomra tört szegfűborsot jól elkeverünk, aztután forró mézzel felőrán át jól eldolgozuk, hogy vajastészta keménységű legyen. Három óra hosszágig nyugodni hagyjuk, aztután felújnyvi vastagra kinyújtva, különféle formákat vágunk ki belőle, megrakjuk hasított mandulával vagy dióval és ropogósra sütjük.

Kérdés: Felelet:

HOL van szeretet? . . . AHOL béke van!

HOL van béke? . . . AHOL nincs gond!

HOL nincs gond? . . . AHOL pénz van!

HOL van pénz? . . . AHOL nyeremény van!

HOL van nyeremény? AHOL osztálysorsjegy van!

Szántalanszor beigazolódt, hogy mindazok, akiknek osztálysors- jegyük van, joggal ábrándoznak, reménykednek, mert sokan nyernek és egyszerre gazdagok lesznek.

Ma már alig van ember, akinek ne volna legalább egy sorsjegye. A *hari költéségetében* már úgy szerepel a sorsjegyről járó össze, mint pl. cukor, gyufa, cigaretta, fürdő, mozi, újság; száppan stb.-re szóló kiadás.

Nő, férj, szegény, gazdag, kereskedő, iparos, ügyvéd, orvos, mérnök, művész, gazda, földműves, tisztviselő, ügynök, alkalmazott, nyugdíjas és munkás mind résztvesznek a m. kir. osztálysorsjátékon, mert ez **élszerű, hasznos befektetés**, nagyon okos dolog és a boldogulásnak egyik előfeltétele.

Az új sorsjáték **április 4-én** kezdődik. A főnyeremények **100.000 pengő, 300.000 pengő, 100.000 pengő, 70.000 pengő, 60.000 pengő, 50.000 pengő, 40.000 pengő, 30.000 pengő** stb. stb. okvetlen kisorsoltatnak és készpénzben fizetnek ki. Az is köztudomású, hogy **minden második sorsjegy nyer**, mert **88.000 sorsjegy közül 44.000-et**, tehát a felét **feltétlenül** kiűzzük.

A hivatalos árak: **egész sorsjegy 28 pengő, fél 14 pengő, negyed 7 pengő, nyolcdel 3,50 pengő** (tehát mindenki viszonyához mérten vehet részt), sors- jegyek kaphatók az **összes fővárosban**.

Aki mer, az nyer! — Tehát szerencse fél!

Március

26 VASÁRNAP

Fekete vasárnap

27 HÉTFŐ

Dam. János, Hajnalka

28 KEDD

Nap. János, Gedeon

29 SZERDA

Augusta, Círl

30 CSÜTÖRTÖK

Kerény, Izidor

31 PÉNTEK

Fájd. Szűz, Árpád

Április

1 SZOMBAT

Hugó

A nappal tartama április elsején: 12 óra 47 perc, a hét folyamán 24 percet nő. — A hold felforgatása: Első negyed március 28-án.

Kisiklott a kassai gyors A mozdonyvezető és fűtő meghalt

A Kassa szomszédságában fekvő *Hernádsány* állomáson március 21-én vasúti katasztrófa történt, amelynek két halálát okozta. A Budapest felé induló gyorsvonat az állomáson a bejárati váltó téves állítása miatt a nyilgyenes pálya helyett a *kitérőbe rohant*. Szerencsére a kisiklás pillanatában a fékek is működni kezdtek és a mozdony után kapcsoló három személykocsi *fennmaradt a pályatesten*. A mozdonyvezető és a fűtő azonnal meghaltak, a szolgálati kocsiiban lévő vonatvezető csupán erős ütődéstől származó könnyebb sérüléseket szenvedett. Az utasoknak nem történt semmi bajuk. Miután a jelek szerint a felelősség a *szolgálattevő forgalmistát terheli, ki-hallgatásig előzetes letartóztatásba helyezték.*

Felavatták az első evangélikus gazdanevelő főiskolát. A pestkörnyéki *Nagytarcsán* közadakozásból és a finn testvérek segítségével megépítették a „*Tessedik Sámuel Evangélikus Missziói Intézet*”-et, az első magyarországi evangélikus parasztnevelő népfőiskolát. Március 20-án tartották meg a telep avatónapját, amelyen megjelent *Talas Onni* budapesti finn követ, ott volt a kultuszminisztérium részéről *Czakó István* dr. miniszteri tanácsos, továbbá *Raffay Sándor* dr. bányakerületi evangélikus püspök, titkos tanácsos. *Raffay* püspök mondott avatóbeszédet. *Szecezy Gábor* lelkész köszöntésére *Talas* finn követ válaszolt. *Czakó István* dr. miniszteri osztálytanácsos hangsúlyozta, hogy a megjelenésben akadályozott *Hóman Bálint* kultuszminiszter megbízásából üdvözlí az új népfőiskolát.

Általános szokás, hogy minden új sorsjáték előtt sok százezer körlevél küldenek a főúristók a közönségnek, sőt sokan az eredeti sorsjegyeket is elküldik előzetesítésből, különösen volt üzletheleiknek, előre való megfizetés nélkül. Figyelmeltük t. olvasóinkat, hogy csak az április 4-iki húzás előtt *kifizetett sorsjegyeknek van nyereményjogosultságuk*. Nagy kárt és érzékeny veszteséget okoz az, aki a sorsjegyeket idejében nem fizeti ki, vagy ha nem akarja megtartani, nem küldi *azonnal vissza* az illetékes helyre.

A tavaszforduló körüli napok — amelyek az idén tudvalevően nagy örömet, a *Szent István Birodalmának régi határait hozták vissza a Kárpátok egyik szakaszán, — gyász emlékeket is jelentenek a magyarságra. Negyvenöt évvel ezelőtt, 1894 március 20-án halt meg Turinban Magyarország hajdani kormányzója, *Kossuth Lajos*, akiben *Kossuth Apánkat tisztelte és szerette még Nagymagyarország népe... De ezekben a napokban, 1919 március 21-én, szakadt az országra a magyar történelem leggyászosabb korszaka, Trianon előkészítője, a kommunista csöcselék uralma. Kossuth Lajos országából, ha csak három hónapra is, Kun Béla ország lett... A husz év előtti szegényért súlyosan kellett verekednie az országuknak, míg az idei tavasz — reméljük — jelenti a magyar feltámadás korának első tavaszát...**

Vasárnapok módosítása. A kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter megengedte, hogy a Heves vármegye közigazgatási területéhez tartozó *Kál* község minden évben a június 29-ét és a december 23-át megelőző kedden, ha pedig ezeknek a napoknak valamelyikére keresztény vagy nemzeti ünnep esik, akkor az azokat követő legközelebbi hétköznapon kirakodás nélküli vásártartson és a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási területéhez tartozó *Újpest* megyei város az eddig kedden (kirakodó), pénteken (kirakó) és vasárnap (állat- és kirakó) tartott hetivásárt ezúttal kedden (kirakó), csütörtökön (kirakó) és szombaton (állat- és kirakó), ha pedig ezeknek a napoknak valamelyikére keresztény vagy nemzeti ünnep esik, a megelőző hétköznapon tartsa.

Megválasztották a zirci apátot. A magyarországi ciszterci rend tagjai szombaton választották meg *Werner Adolf* dr. elhunyt zirci apát utódját, a zirci, pilisi, pásztói és szentgöthárdi egyesített ciszterci apátságok új apátját *Noots Hubert* dr., a premontrai rend generális apátjának előkelővel. A választás eredményét az előirásoknak megfelelően a Szent-székhöz terjesztik fel. *Az új apát nevelt csak a megerősítés után hozzák nyilvánosságára.*

Eldöntetlenek voltak a nemzetközi labdarúgó mérkőzések. Szép, derült időben, de nehéz talajon folyt le március 16-án *Párisban* a *hetedik magyar-francia labdarúgó mérkőzés*. Izgalmas, erős, mindamellett szabályos küzdelmet vívott a két csapat. A mérkőzés 2:2 arányú *eldöntetlen* eredménnyel ért véget. — A magyar válogatott labdarúgócsapat március 19-én az irországi *Cork*-ban mérkőzött az ir csapattal. A mérkőzés — akárcsak a francia-magyar meccs — 2:2 arányú *eldöntetlen* eredménnyel végződött.

Kettős halalos szerencsétlenség egy bányában. Az elmúlt héten megdöbbentő szerencsétlenség történt *Percecs és Barossakna* között a bánya alagútjában, ahol *Virág Károly* és *Egerszegi Pál* munkás tisztogatta az alagutat. A csendőri nyomozás megállapítása szerint egyikük a füstölő rosszul lett, mire a másik be akarta vinni az alagútban ötven méterenként kivágott mélyedésbe, de közben nem vette észre, hogy a bányavomát közeledik. A vonat mindkettőt a falhoz szorította és valóságos felgöngyöltte. *A helyszínen meghalt mind a kettő.*

Temesváry Imre országgyűlési képviselő baleset Miskolcon. *Temesváry Imre* országgyűlési képviselőt Miskolcon súlyos baleset érte. *Temesváry Imre* Jaross Andor miniszterrel együtt gépkocsin érkezett Miskolcra. Amikor a miskolci vármegyeháza előtt kiszállt autójából, a havas utcán megesztott, elesett és olyan szerencsétlenül esükdött be utána a kocsi ajtaja, hogy *jobb keze fejét mintegy hat helyen eltörte*. A miskolci mentők részesítették első segítségben, majd a vasgyári kórházban tüzeesebben megvizsgálták és miután megállapították, hogy a *kéz közép-csontjai több helyen eltörték és az egyes ujjak csontjai sok darabra törték, kezét gipszbe tették.*

Ezer kilós aranykoporsót talált egy régész. *Montet* strassburgi egyetemi tanár az afrikai *Tanzánban*, *Portsaid* közelében felfedezte *II. Pszu Szemes* fáraó sírját. A huszonegyedik dinasztíába tartozó fáraó Krisztus előtt 980 körül halt meg. A sír még teljesen érintetlen volt. A mumia több mint ezer kilogramm súlyú *gyönyörű aranykoporsóban* nyugodott.

Szarka István temetése. Március 19-én, vasárnap délelőtt helyezett örök nyugalomra *Pestszentlőrincen Szarka István* karpaszományos tüzmestert, aki a január 6-án Munkács ellen indított cseh-ukrán támadás alkalmával életét vesztette. Szülővárosa, *Pestszentlőrinc*, holttestét hazahozatta. A munkácsi hőskoporsója vasárnap reggel érkezett meg *Pestszentlőrinc*-re. A gyászünnepeket a Szózat hangjai vezették be. A gyászszertartás után *Pajor Miklós* országgyűlési képviselő, *Jaross Andor* felvidéki miniszter, egymillió felvidéki magyar, a visszatért *Ruszin* föld és Kassa város nevében mondott beszédet. A *Frontharcs Szövetség* részéről *Hangay Sándor* beszélt. A *Hangya Szövetkezet* nevében, amelynek *Szarka István* tisztviselője volt, *Wünschér Frigyes* bucsuzott el a halottól. A sírnál a *Rongyos Garda* szónoka és *Hubay Kálmán* országgyűlési képviselő vett búcsút *Szarka István*tól, végül a polgármester mondott beszédet.

Negyvenhárom iskolásgyermek vízbefullt. *Krzemienice* lengyelországi helység környékén 42 iskolásgyermek koresolyozott tanítójuk felügyelete mellett a befagyott tó jégén. A vékony jégréteg beszakadt a gyermekek sulya alatt és *valamennyi gyermek a vízbe fullt* három kivételével, akiket a tanítónak sikerült kimenteni.

Kifosztják Pécssett a nyilvános telefonállomásokat. A pécsi rendőrség nemrégiben ártalmatlanná tett egy jórészt fiatalokorakból álló bűnszervezetet, amelynek tagjai sorra fosztogatták a pécsi nyilvános telefonállomásokat és *unemcsak a pénzügyiőt perselyeket lopták el, de még a kagylókat és a társakat is elvették*. Alighogy a posta újból rendezte a hasznavehetetlenné tett telefonállomásokat, újból megkezdődött az ismeretlen fosztogatók garázdálkodása. Ezúttal egyetlen éjszakán *két nyilvános állomást fosztottak ki és romboltak szét.*

Tíz ember halt meg egy repülőkatasztrófánál. *Washington* észak-amerikai államban március 19-én reggel borzalmas repülőszerencsétlenség történt, amelynek *tíz emberrel esett áldozatul*. A tíz áldozat a sztrauszferában akart tudományos kutatásokat eszközölni s egy külön érte a célra épített repülőgéppel indult el a hajnali órákban az elérhető legmagasabb régiók felé. Amikor a gép már több ezer méter magasságban volt, *eddig még ismeretlen okból lezuhant és szét-porrá tört.* A félmillió dollárba kerülő gépek gyártását egyelőre megszüntetik, amíg a szerencsétlenség okát meg nem állapítják.

„Elien Magjororszag!”

Ezzel a hibásan írott, de meggyőződsünk szerint színtelen és teljesen ártérzett kivánsággal fogadták a lengyel katonák honvédeinket a Kárpátok orman. A régi, évszázados jóbarát szívében túlradt az öröm a közeli találkozás reményében és a *derék lengyel katonák nekálltak a méteres hóban diadalkaput emelni a magyar testvér testületére*. A diadalkapú fölé, amelyen a fenti felirat ragyogott, magyar és lengyel lobogót tűztek és a két nemzet fia boldogan, könnyezve ölelkeztek össze a zimankós, havas hegytetőn, a meleg szeretetet sugárzó felirat tövében... *Lengyelország és Magyarország, a lengyel és a magyar nép évszázados, zavartalan barátságának ez a közvetlen, újabb és megindító megnyilatkozása minden magyar szívben visszhangot kelt; egy szívvel-lelekkel kiáltja a közös határnak örvend minden magyar: Eljen a független, erős Lengyelország!*

Agyonlőtte a rendőr garázda támadóját. *Czirok Páter* rendőrtörzserőster március 16-án ellenőrző körútiát végezte a fővárosi Soroksári-uton. Amikor a 164-es számú ház elé ért, észrevette, hogy egy férfi *kerékpárral halad a járdán*. Felszólította a kerékpárost, hogy álljon meg és igazolja magát. Az nem teljesítette a rendőr felszólítását, tovább ment a kerékpárral. Később mégis megállt, leugrott a kerékpárról és bieskával a rendőrré támadt. A rendőrtörzserőster kivédte a támadást, majd amikor a káromkodó férfi ismét rá akart támadni, elővette revolverét és támadója felé lött. *A golyó a kerékpáros férfi szívére érte és mire orvosok segítséget érkeztek, behalt sérüléséből*. A rendőri bizottság megállapította, hogy *Csigi Sándor* 31 éves pestszent-erzsébeti gyármunkás volt a rendőrtámadója. A rendőri bizottság megállapította, hogy a fegyverhasználat jogos volt.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése március hó 31-én lejár, hogy a csatlakozási lap felhasználásával az előfizetési díjat *szíveskedjenek beküldeni*, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre 1 P
Félévre 2 P
Egész évre 4 P

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 24.

Változások és átképzések a huszertés fronton. *Miben áll a traktor hasznossága; a talajoltás; védekezés a buza megdőlése ellen; a filoxera kártétele elleni védekezés; a sertések angolkórja és esontlágylása; a fejtrágyázás jelentősége a kalászos gabonaművelésnél* címmel és sok időszéri, minden gazdát érdeklő kérdésről közöl cikket a MEZŐGAZDASÁG havi folyóirat márciusi száma. A lapból egyzibon szívesen küld mutatványzamat a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Baross-utca 77.

IGAZGYÖNGYÖK

Amivel a fűdő tele van, attól a gyomor üres. Ami egyiknek orvosság, a másiknak halál lehet.

Ha igen sokat tudsz, azt különösen, amiben a legtöbb ember tájékozatlan, nagy vagyont is szerzhetsz vele, de nem vehetsz érte olyan gyomrot, hogy száz ember adagja belefére.

Igen sok esetben nem az a ostoba, aki nem tud valamit megérteni, hanem az, aki megérteni nem tudja. A politikára áll ez különösen.

Kis
regény

AZ ÉLETSZÉRUM

Vécsey Leó fordítása

(Nagyedük, befejező közlemény.)

VII.

A tudóst mindez nem zavarta. Senkit és semmit nem bocsátott maga elé. Ott töltötte az éjszakát a betegszobában.

Amikor Elisabeth asszony felnyitotta csillogó szép szemét, nyomban odaugrott az ágyhoz. A felesége azonban nem is ismerte meg. Rettenő fájdalomai lehettek s ő — az orvos — tehetetlenül, kétségbeesetten állt mellette.

Egy óra télt el így, szörnyűséges, pokoli óra. Akkor végkép lecsukódtak a fiatal asszony szemei. Csukló zokogás rázta Assmuss dr. vállát. Mint orvosnak számítani kellett felesége halálára, de a magárahagyottság rettenő érzése még sohasem szállta meg ilyen elemi erővel. Leborult a halott asszony ágya mellett, s fájdalmasan a padlót, verdeste homlokával. Így találta az öreg szelga.

— Uram! Uram, az Istenért! — kiáltotta a hűséges lélek és izgatottan hozta az asztalról a jól ismert barsonyotokat. Assmuss dr. gépiesen átvette az injekcióstűt. Egyszerre a hatalom és az erő diadalmas érzése feszítette meg izmait.

Felállt és kiengenesedett.
— Menj ki! — mondotta halkán. Az öreg kisértett. A professor, kezében az injekciós tűvel, odalépett a halott asszonyhoz, akit imádságos, örök szerelimmal szeretett. Egy pillantást vetett az ismert, kedves arcára.

A halvány arc szabályos vonásai, miket hetek óta már csak a fájdalom rémült torzulásában látott, most földöntúli szépségben ragyogtak. A kiengesztelődés, teljes és tökéletes lelki béke csendes, könnyű mosolya rajzolódtott ki a gyermeki ajkak körül.

Assmuss megtántorodott! Ilyen boldognak még sohasem látta az imádtott asszony arcát. S halott! Ha akarja, pár másodperc múlva újra él... De ez a békés, kiengesztelődött mosoly minden bizonytalanságot, S kezdődik újra a szenvedés, a szörnyű betegség, amellyel szemben tehetetlen. Az életet visszaadhátja neki, de az egészséget nem!

— Nem. Azt nem! — mormogta maga elé szinte eszelősen a tanár.

Aztán felnézett. Mintha valami fi-dérenyomások álomból ébredt volna: — Szabad visszahívni ezt az életet, mi ocsupa szenvedés? Ajándék az ilyen élet?

— Nem! — hangzott a pattogó, kemény felelet.

De a következő pillanatban már ismét összeomlott az orvostanár lelki-ereje. Szemét előntötte a könny:

— Azt hittem, hogy nagyobb vagyok és hatalmasabb, mint a sors maga! — suttogta maga elé néma zokogással. — S nem vagyok más, mint jajgató, hitvány árnyék az Örök Bölcsesség ércfalával szemben!

A büszke fej, a boltozatos homlok lecsuklott:

— Életem nagy munkája, a szérum, így nem hoz áldást. Hanem új szenvedést! Atkot!... Ki adja meg a jogot nekem, hogy a sors kerekének küllőit megragadjam? A tudomány? Nem, nem!

*

Heinrich Assmuss dr. egyetemi tanár beszélt a dolgozószobájába. A széles kárpallóban lobogott a tűz. Egyetlen gyors mozdulattal belevette a szérumüvegcsét. Kis kékes

lángocská villant és az anyag megsemmisült. Aztán következtek a jegyzetek, a feljegyzési füzetek, a kísérletek leírása. Minden, minden. A lángok mohón fultak a papírhalmazt.

— A világ követelni fogja! Kényszerítenek rá, hogy újra előállítsd a találmányt! — villant át az agyan.

S ekkor Assmuss dr. elmosolyodott, lágyan és boldogan. Ő, van egy fegyvere, csalahatatlan, biztos segítség — a halál,

A lőcsfaragó három halála

A halálból rendszerint egy is elegendő szokott lenni a legtöbb emberfiának. Arra is nekilódul a menyeyei mezőknek, hogy valahol elérje az örökkévalóság kapuját. S még azt az egyet sem igen áhítozza az ember — igyekszik legutóljára hagyni. Különösképpen pedig nem virtuskodik vele senki.

De ebben is akad kivétel, mint Kúle Mihály fejezmegyei Somlyó-községbeli lőcsfaragó három esete tanúsítja.

Nyolc éven belül háromszor halt el az öreg s mindig azt hitték róla, hogy végérvényesen.

Első alkalommal, a halottkém megállapítása után, hogy biztosan meghalt, új ruhát is vettek neki, s a koporsóját is elkészítették. De felesleges kiadás volt, mert a 74 éves Mihály bácsi lemászott a ravatalról, és kiment lőcsöt faragni a városz-tók szörnyű rémületére. Még dohogott is, hogy halottnak nézték. Másodszer tavaly hunyt el 81 éves korában. Elállt a szíverése végleg.

Találja ki!

SZÁMREJTVÉNY

- 1, 14, 5, 3, 17 = a Fejedelem városa.
15, 16, 2, 8, 9, 10, 4, 5 = város, amely 1917-ben leégett.
20, 23, 20, 8, 16 = a „Toldi” szerzője.
13, 22, 21, 18, 14 = hegyes Heves vármegyéjében.
19, 14, 3, 17 = mindnyájunk előtt szent.
6, 7, 12 = talál.
11, 15, 16 = nincsen párja.
1—23 = beteljesült magyar kívánság.

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnapi szerkesztőségnek címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésze érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtéseket küldenek, előfizetőháborunk tagjai és előfizetési díjhátraléuk nincsen.

Egy kis mosoly

Az ifjú segédkönyvelő beállt a vezérigazgatóhoz:

— Vezérigazgató ur — mondja reszkető hangon — ön dussgazdag, de a pedig koldusszegény vagyok. Ön a szerelem nem ismer akadályokat! Halálisan szeretem a vezérigazgató ur leányát és térdénállva kérem, adja hozzáam feleségül!

— Tulajdonképpen melyiket akarja a három közül feleségül venni?

— Oh, azt teljesen vezérigazgató urra bízom.

A halál, aki ellen felvette a harcot, akit már szinte legyőzött, maga alá gyűrte s aki mégsem ellensége, hanem halás, hűségese jóbarát.

S Heinrich Assmuss dr., az élet-szérum feltalálója, néhány kusza sort vetett a papírra, azt odatette az író-asztalára. Aztán a szérumfeleskedőt hatalmas adag morfiummal töltötte meg, amelynek hatása biztos és kétségtelen s végigdőlte felesége mellett a széles ágyon. A tü megvillant és eltűnt az eleven testben...

A papírlapon ez állott:
A megsemmisüléssel visszaadtam a világnak a békét!

(Vége.)

Hez a legveszedelmesebb fajtája a jellemeknek: a „meg nem haragítható”, aki elteszi a jégre a kapott bántalmat, együtt nevet azokkal, akik az ő rovására nevetnek, tovább is jó címőre marad; csak az alkalmára vár, vagy nem is vár, de előidézi azt, hogy a kölcsönkapottat visszafizethesse. A sértést nagylelkűen eltűri, maga meg nem verekszik érte, hanem azután igyekszik a jó pajtást egy harmadikkal összeveszíteni s azzal szurkáltatja meg.”

(Nézetek Jókai Mór gondolataiból.)

A mi költőink

Ruszin testvéreinkhez...

Titeket mindig visszavártunk,
Hittük, hogy győz az igazságunk!
Szélszabak majd rabulimcsetek,
Mely husz évig marra lelketek.

Nemszélünk gyászos történelme
Ma fehér lapjára jegyezte,
Hogy a hazug erőszak helyett,
Lélekkel is győzzünk lehetett!

Szívünkkel szent öröm tölti be,
S egy új karszak csodafényével
Ragogja be az új határunk,
Most, hogy titeket karjainkba

zárunk?
DÁVID JÁNOS
(Csurgónagymarton)

AZ ŐSI FÖLDÖN AZ ŐS PARASZT

Az ősi földön az őt paraszt,
Földszagu testvérem, a mezőt rója.
Pathós csizmájával megrugja a
határkövet,
Nincs-e kimozdítva?

A szomszédében szántók fűtőresz-
nek,
A fordulónál az elkevas villan.
A vetésben a pacsrta már megtöft
És a mező felett szivárvány van.

Az ősi földön az őt paraszt
hümmönt egyet,
Szája szélén egy csöpp mosoly
gördül,
Amint megy, poros gatyája suhog,
S buzávirág nevet rá a vetésből.

Megáll egy pillanatra,
Ki tudná, mit csinál ott?
Lehajítja rozmaring-barázdás arcát
És megcsókolja a virág!

Nem fognak porbe, ha letépne is,
De arra nem nyújtja ki kezét,
Az ősi földön az őt paraszt
Dolgozik és imádkozik...

KÁPOSZTA FERENC
(Ipolycse)

Hazug szirmok

Egy kis virág
Kinyúlt a réten,
S nem tudta még,
Hogy én letéptem.

Arra jártam,
Letéptem csendben,
Megkérdeztem:
— Szeretsz-e engem?

Szeret, szerel!
Mondták a szirmok
S elsuttogtak
Ezernyi tiltkot.

Nevettem én,
Vigan daloltam
S a szirmokat
A sárba sórtam

Téptem is
Vigan mosolygott,
Mert tudta jól:
Hazug szót mondott.

SIR ÉVA

VASÁRÉSPAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza. tiszavidéki 77 kg-os 20.60-20.85, 78 kg-os 20.80-21.05, 79 kg-os 21-21.25, 80 kg-os 21.10-21.35, félésöt, és dunatiszai 77 kg-os 20.60-20.80, 78 kg-os 20.80-21, 79 kg-os 21-21.20, 80 kg-os 21.10-21.30, féljérmegyel és a többi dunántúli 77 kg-os 20.60-20.85, 78 kg-os 20.80-21.05, 79 kg-os 21-21.25, 80 kg-os 21.10-21.35, rozs pesty, 14.55-14.70, más szárm. 14.70-14.90, sörárpa kiváló 18.75-19.25, sörárpa elsőrendű 18-18.50, tak. árpa elsőrendű 16.20-16.60, középpénz. 16.10-16.30, zab elsőrendű 21.50-21.70, középpénz. 21.25-21.50, tengeri tiszántúli áll. 15.90-16.15, finom búzakarpa 13.60-13.75, 8-as buzaszilvát 16.40-16.70 pengő 100 kg-ként.

Határőrpia. Rozs májusra 14.84-14.85, tengeri májusra 16.60-16.70, júliura 16.86-16.88 pengő 100 kg-ként.

Magpia. Lucernamag nyers 175-215, lucernamag ömlesztve 280-295, löheremag nyers 80-100, löheremag ömlesztve 125-130, szőszbüköny 34-36, tavaszi búkány 17.50-19, fehér köles 17-19, vörös köles 16.50-17, repec (olajgyári paritás) 25.50-26, uradalmi kék mák 120-125, tökmag, nagyszemű 27-28, tökmag, kissezű 23-24, dunai szokványbáb 24.75-25, expresszorsó 18-19.50, Viktoriá-borsó 18-19, lenőse, nagyszemű 36-43, lenőse, középszemű 22-27, lenőse, kissezű 20-22 pengő minként.

Takarmanysár. Réti széna 14.8-8.95, 11a 6-7, 11a 4.30-5.90, nuhar-széna 8-8.50, lucernaszéna 7-11, rozs-szána 3.50-3.80, buzaszalma 3.80, szupszalma 6-8 pengő minként.

Abraktakarmanysár. Árpakarpa 14.50, borsóhéj 20, búzakarpa 13.75-14, buzaszakarmanyszilvát 16.50-16.75, kókuszpóca 14.75, lenmagpogácsa 17, napraforgópóca 15.25, szárított répaszelt 14.50, repecpóca 11.20, rozskarpa 13, melasz 10.50, haliszt 45 pengő minként.

Tenyészmarhák és jármosok. A belföldi jármosok (tarika) és beállítási való tinó 55-60, a belföldi jármosok (féhér) és beállítási való tinó 57-62, 1/4 éves üsző 54-56, 1/2 éves tinó 54-60, fiatal, friss fejű tehén 70-80 fillér kg-ként elsőbűben.

Vágómarha. Bika, magyar, 11a 41, tarika, 11a 45-54, 11a 34-44, ökrös, magyar, 11a 48-52, 11a 32-47, tarika, 11a 74, 11a 67-76, 11a 32-56, telén, magyar, 11a 65, 11a 47, tarika, extrám, 65-70, 11a 57-66, 11a 46-56, 11a 32-45, bivaly, magyar 30, növendék 38-54, kicsizomti való 16-31 fillér kg-ként elsőbűben.

Borju. 11a 88-91, kivételesen 92-93, 11a 77-88, 11a 60-76 fillér kg-ként elsőbűben.

Juh. Külföldiek megfelelő a fiatal úri, darabonként 50 kg súlyban 44-48, 11a fiatal bárány páromként legalább 80 kg súlyban 48-50 fillér kg-ként, etetés-italítás után gazdaságban mézszálva, 3 kg súlyúvalissal.

Ló. Könnnyebb kocsi (híntős és jukker, stb.) 780, igaz kocsi (nehéz nyak-terti fajta) 480-600, igaz kocsi (könnyű nyugati fajta) 280-400, alárendelt 60-245, végő 16 30-250 pengő darabonként.

Sertés. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 96-98, 340 kg-on alul 92-95, szedettterítés 91-93, 11a 87-90, silányfany. 70-84, öregsertés 11a 76-84, 11a 88, 11a 68-75, angol főkese-

SZÓLÓOLTVÁNY - KIARUSÍTÁS.

Szólóoltványait és gyökeres szőlővesztoimet soha nem létező olcsó áron árúsított, hogy minden gazda telepemről szerezhesse be szükségletét. Bulgáriából származó speciális *ujdoságok*, I. oszt. Ripária alany 8 fillér, Berlandieri 9 fillér, kis szépségűbivaly II. oszt. 4 fillér. Közismert *bar. és csemegefajták* I. oszt. Ripária alany 5 fillér, Berlandieri alanyok 6 fillér. *Gyökeres veszőm* I. oszt. bármely fajta csak 4 fillér, amiért vagyoniilag 100 százalékos garanciát vállalok. Telepem államilag engedélyezve, éremmel és oklevéllel többszörösen kitüntette. Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök: **Juhász Vilmos Abasár, Újpesttelep.**

tés 92-95, angol sonkásertés 11a 77-90, süldő 70 fillér kg-ként.

Nyrsőr. Marhabőr, minden súlyban magyar 105-110, tarika 115-120 fillér. Bivalybor 50%-kal olcsóbb. Borjúbőr hosszú lábbal 140-145, rövidlábú borjúbőr 150-155, vegyes uradalmi juhbor, zöltsúlyban 65-70 fillér kg-ként. Méz-szőr több darabonként 13 P, kisebb löböréit 10-20%-kal kevesebbet fizettek.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 132-148, sózott 150-200, füstölt 180-240, háj 148-160, tepertő 180-220, sertészsír helybéli 144-168 fillér kg-ként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 220-240, gerinc 300-400, lapocka 100-120, többi része 30-50, őz gerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100, vaddisznó, gerinc 160-240, comb 160-240, többi része 160-200 fillér kg-ként.

Halpia. Harcsa, nagyság szerint 240-400, csuka 140-300, ponty 120-200, kárusk 120-140, compó 120-140 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyúk 250-400, csirke, rántani való 180-240, sítáni való 240-280 fillér darabonként. *Leölt baromfi:* Tyúk 150-210, csirke, rántani való 240-360, sítáni való 200-360, ruca hizott 160-220, lud hizott 150-220, pulyka hizott 150-250, libamáj, nagy 500-900, kicsi 300-600 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 7-9, főzőtojás 6-7, apró 6-7 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefőlt 18-20, aludt tej 80-100, tejszín 120-220, tejföl 110-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 340-350, főzővaj 280-320, tehénturó sovány 70-80, juhurtó 180-240, kevert turó 140-180, juhsajt 200-240, trappista 200-260 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgrépa 10-20, petrezselyem 14-20, kevert zöldség 12-20, zeller 22-36, kalarabé 12-20, vöröshagyma magkól 16-20, közönséges 14-18, fokhagyma 20-40, cékla 16-24, fejeskáposzta 12-32, savanyított káposzta 18-20, kelkáposzta 10-18, vöröskáposzta 20-36, fejesalatta 10-10 (darabja), torma 60-120, burgonya főtt 18-26, Gálbaba 12-14, ősz róssa 12, nyári róssa 14-16, Ella 8-11, kifli 24-30, tömött csiperkegomba 100-280, szárított 400-800, sóska 90-160, paraj tisztított 32-66, feketeterék 16-20 fillér kg-ként. Hónapsterék csomónként 16-64 fillér.

Gyümölcs. Alma (nemes) 76-180, szilva 120-160, gyümölcsöz 120-300, dió keménylő 120-168, dióbél 400-450, mozorjós 260-280, mozorjóbél 440-500, héjazott mandula 440-640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 120-360, félédes 360-480, róssa 320-380, mák, kék 160-180, pergettet 180-200, köménymag 200-320, szin-szapann 96-120, közönséges 56-96 fillér kg-ként.

Bor. A borpiacon nagyobb kínálattal mutatkozik, azonban az árak tekintettel a csökkenő mennyiségekre, tartottak, Komerzsborok ára minőség szerint, Malligand-fokokint 2.8-3 fillér. A piacon kínálattal alult levő, most már nagyobb tételű uradalmi borok minőség szerint 3-3.4 fillér Malligand-fokokintúri árban lesznek kiájánva.

Szesz. A szeszgyedáruságnál e létezőnél jobb volt a mutatkozási iránti kereslet, majt a többi szeszféleségek forgalma a rendes keretek között mozgott. Az árak nem változtak.

Gyümölcspálinka. A gyümölcspálinka piacon e létezőnél jobb volt a forgalom. A *törkölypálinka* 3.70, *szeprőpálinka* 3.75-3.80, *szilvaporum* 6.50-7, *barackpálinka* (minőség szerint) 11, *borpálinka* (minőség szerint) 3.70-3.80 pengőig terjedő áron kelt el 10.000 literfokonként (III. táblázat szerint) $\pm 3\%$ forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetnie, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többet került szárdarab:* Angol font 1600-1620, dollár 340.80-344.80, kanadai dollár 332-337, holland forint 181.15-189.15 pengő. *Száz pengőnél kevesebbet került szárdarab:* Cseh korona 7.50-11.80, lengyel zloty 60-41.40, szesb dinár 6-7.50, francia frank 9-9.20, román leu 2.60-3.45, bolgár leva 3-3.60, olasz lira 66.9-17.90, svájci frank 76.70-77.80 pengő. Ezekhez az árhozhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Március 26, vasárnap: Fűszeg-ármat, Szabadszállás, Turkeve.

Március 27, hétfő: Berzence, Bükösd, Cece, Döbrököz, Felsővadász, Gyömör, Hajdubosszörnyem, Hajós, Kéhida, Marcali, Nagylőz, Öskü, Rédcis, Seregélyes, Szany, Szászvár, Szentbékállá, Törökóppány, Tápócs, Szele, Tarján, Turkeve, Vác, Vásáros-miske, Velence, Véménd, Zsombok.

Március 28, kedd: Balkány, Gyula, Köröshegy, Nemesdéd, Pápa.

Március 29, szerda: Dombóvár, Mány, Pápa.

Március 30, csütörtök: Kiszombor, Kocsola, Nyirbátor.

Március 31, péntek: Cibakháza, Pélföldszentkereszt, Závod.

Április 1, szombat: Barcs, Diószívöl, Erdőtelek, Kaposmérő, Nagyszakácsi, Sárvár, Zalalövő.

VASÁRNAP, III. 26.

8: Szózat. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Evanglikus istentisztelet. 12.20: Pontos idő, időjárás és vizállás. 12.30: Operaházi Zenekar. 13: Komáromi János ebédszövege. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 15.50: Szalonzene. 16.30: Osonkai. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Cigányzene. 18.10: A kultúrális egyesületek szövetsége és a magyar szellemi egyeség. 18.30: Munkásdialekták. 19.20: Magyar-német tekecsapat mérkőzés. 19.50: Sporteredmény. 20: A Vitézi Rend tisztelőire rendezett díszelőadás közvetítése Pécsről. 21.10: Hírek, időjárás. 23.30: Tánclemezek.

HÉTFŐ, III. 27.

12.10: Dániel Ilonka zongorázik. 12.55: Petry Kató énekel. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfélsóra. 17: A magyar és német rádió közös műsora. I. rész: Közvetítés Bécsből. II. rész: A magyar rádió műsora. 18: Az Anjouk Magyarországon. 18.30: Cigányzene. 19: Rádió a rádióról. 19.50: A magyar vers története: Arany János és Tompa Mihály. 20.20: Operaházi Zenekar. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Kedélyes bécsi muzsika. 23: Jazz.

KEDD, III. 28.

12.10: Szinfonikus Zenekar. 13.30: Dalok és hangszerzők (hanglemezőről). 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.10: Cigányzene. 18: Kapsztrán Szent János. Udáczy Zadravec István tábortripióké előadása. 18.30: Szalonzene. 19.10: A Budapesti Nemzetközi Vásár. Szendy Károly, Budapest székesfőváros polgármesterének előadása. 19.30: Operaházi előadás közvetítése. Otello. Zenéjét szerzte Verdi. 21.10: Hírek, 22.10: Hírek, időjárás. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, III. 29.

12.10: Cigányzene. 13.30: Beszkártyzenekar. 15.30: A magyar mezőgazdasági szervezete. 16.15: Diákfélsóra. 17.10: Kálmán Mária hegedül. 17.40: Árokrendszertől övölvelek. 17.55: Jazz. 18.30: Veritómlesztés, vérsopont, fnj. 19: Kétzongorós műsor. 19.50: Mit ér a kultúra? Utána: Felvidéki indulók hanglemezőről. 20.30: A Szlovákiai Magyar Hírák Mozgalom javára rendezett hangverseny közvetítése. 21.45: Hírek, időjárás. 22: Felolvasás. 22.25: Cigányzene. 23.30: Tánclemezek.

Nem gazdaságos a sertés-baromfitenyésztés

Rákoshgyi bakteriumlő
a törvényesen védett
Rákoshgyi bakteriumlő
széki. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-u. 84. II. sz. 2
Árak: Demijonál al Budapest
3 4 6 8 10 15 20
3 70 4 80 7 10 9 10 10 80 16- 21 20
Tanulmányok prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Március 26, vasárnap d. u. 3 óra:

TAKÁCS IMRE DR. min. titkár: „A földirtokos feladati gazdasági munkavállalói kötelező egészség-biztosításával kapcsolatban”.
Időszerű gazdasági tanácsadó. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.)

Március 29, szerda d. u. 3.30 óra:

„A magyar mezőgazdaság szereplője”. (Közvetítés a Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyész-állatvásárról.) — *Este 10 órakor:* A Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár díjazási eredményei.

Március 30, csütörtök d. u. 5.30 óra:

Közvetítés a M. Kir. Orsz. Öntözésiügyi Hivatal Alföldi Bizottságának ünnepi üléséről az **OMGE** nagylemből. — *Este 7.10 óra:* **ZOMBORY BERTALAN DR. min. tanácsos:** „A szőlőgazdálkodás újabb szabályai”.

BUDAPEST II.

Március 28, kedd d. u. 6.55 óra:

Mezőgazdasági félóra.
Április 1, szombat d. u. 6.50 óra:

Mezőgazdasági félóra.

CSÜTÖRTÖK, III. 30.

12.10: Hanglemezek. **13.30:** Vadlívadászat a Hortobágyon. **14:** Cigányzene. **16.15:** Kikelet a fehér asztron. **17.10:** Karl Graf von Gessler zongorázik. **17.30:** Közvetítés az OMGE nagylemből. **18.20:** Cigányzene. **19.10:** Előadás. **19.30:** Operaházi előadás. **19.50:** **alján.** Zenedárma. **Zenéjét szerzte** d'Albert. **21:** Kékligeti nyegedóra. **22.10:** Hírek, időjárás. **23.30:** Szalonzene.

PÉNTEK, III. 31.

12.10: Bagossy Judit zongorázik. **13.30:** Szalonzene. **16.15:** Diákfélsóra. **17.10:** Elbeszélés. **17.40:** Éneklő ifjúság. **18.25:** Cigányzene. **19.15:** Három egyfelvonásos. **1. Perpatvar.** **Vizjáték.** **2. Csinos eset.** **Vidám Játék.** **3. Málvacska.** **Hangjáték.** **20.50:** **Jazz.** **21.10:** Hírek, időjárás. **22:** Cigányzene. **23:** Operaházi Zenekar.

SZOMBAT, IV. 1.

12.10: Szalonzene. **13.30:** Hanglemezek. **16.15:** Tarka gyermekelőadás. **17.10:** Műszaki tanácsadó. **17.30:** Chopin: 24 preludium. **18.10:** Séta a Studióban. II. rész. **18.50:** **Votisky** **Alice** magyar utókatéka énekel. **19.45:** **Vidám** **cserevés.** **20:** A zenélő óra. **Szünet.** **Úrta** **Harsányi** **Zsolt.** **22:** Hírek, időjárás. **23.20:** **Hangverseny** **Zenekar.** **23.30:** **Jazz** **harmas.**

Budapest II.

Vasárnap, III. 26. 11.40: Kamarazene. **15:** Szalonzene. **18.25:** Előadás. **18.55:** **Felolvasás.** **19.25:** **Hanglemezek.** **20:** Hírek. **20.20:** **Katonazene.** **21.50:** **Időjárás.** — **Hétfő, III. 27. 18.50:** **Nem** **nyelvecské.** **19.15:** **Előadás.** **20:** **Hírek.** **20.20:** **Hanglemezek.** **21.40:** **Időjárás.** — **Kedd, III. 28. 18:** **Szalonzene.** **18.30:** **Francia** **nyelvecské.** **18.55:** **Előadás.** **19.30:** **Előadás.** **20:** **Hírek.** **20.20:** **Katonazene.** **21.30:** **Tánclemezek.** **22:** **Időjárás.** — **Szerda, III. 29. 18.10:** **Hanglemezek.** **18.50:** **Hírek** **nyelvecské.** **19.20:** **Sakkelőadás.** **20:** **Hírek.** **20.20:** **Szalonzene.** **21.40:** **Időjárás.** **21.55:** **Hangverseny.** — **Csütörtök, III. 30. 17.30:** **Zongora.** **17.50:** **Hanglemezek.** **18.30:** **Angol** **nyelvecské.** **19.10:** **Cigányzene.** **19.30:** **Előadás.** **20:** **Hírek.** **20.20:** **Postászenekar.** **21.20:** **Tánclemezek.** **22:** **Időjárás.** — **Péntek, III. 31. 18.55:** **Győrjárás.** **19.05:** **Felolvasás.** **20:** **Hírek.** **20.20:** **Hanglemezek.** — **Szombat, IV. 1. 17.10:** **Művészeti** **üzenetek.** **17.40:** **Felolvasás.** **18.50:** **Előadás.** **19.20:** **Felolvasás.** **20:** **Hírek.** **20.20:** **Hanglemezek.**

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.